

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978
 Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti 3 - Tel. 040/365473 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

našim bralcem

Pred nami je Novi glas

Že dalj časa so potekali razgovori med predstavniki našega lista oz. Goriško Mohorjevo zadrugo, ki je njegov izdajatelj, in Novega lista oz. Zadruge Novi list za nove možne oblike ožjega sodelovanja slovenskega tiska, ki se sklicuje na ideale krščanstva, svobode, demokracije, političnega pluralizma in narodne obrambe. Po dolgem in plodnem dogovarjanju je iz tega izšla skupna volja po ustanovitvi novega skupnega glasila NOVI GLAS, ki naj bi izšel po novem letu.

S tem prvim sporočilom

za naše bralce in slovensko javnost želimo še poudariti, da bo Novi glas iskal med slovensko manjšino v Italiji svoj čim širši prostor za doseg in uresničitev vseh idealov, ki so že od samega začetka (Slovenski Primorec v Gorici, Teden v Trstu in nato Katoliški glas) vodili in navdihovali naš tisk.

Prepričani smo, da bodo bralci to novo izbiro razumeli in podprli, s tem pa še bolj okrepili vlogo našega tiska.

Uredništvo
 Katoliškega glasa
 in Zadruga
 Goriška Mohorjeva

naš uvodnik

Mladi, kje ste, kdo ste?

V času, ko je naša manjšinska skupnost tarča številnih udarcev na raznih področjih svojega delovanja, se dogaja, da se po nezadovoljivem odgovoru, ki ji ga daje matična domovina, vrača v svoj ožji krog in tam išče rešitev, ki je še precej meglena.

Naše trdno gospodarstvo nazadnje nima ravno najboljših temeljev, bogata kulturna tradicija potrebuje nove kreativnosti, družbeno-politično dogajanje odklanja dejansko indiferentnost navadnega človeka.

Vendar... česa se bojimo, ko pa nam ostaja mladina? Dajmo, mladi, za novo kulturno društvo, za zbor, dramsko skupino, stranko in seveda za šport! Mladi, mladi, potrebujemo vas! Vaša sta prihodnost in ta mali svet, ki vam ga puščamo spremenjenega; s kapitalno strukturo in staro vsebino, z lepimi sedeži in brez ljudi, z novimi gesli in starimi poslušalci.

Kje so mladi, tisti, ki zaradi svoje nezrele starosti lahko grešijo, tisti, ki se lahko spreminjajo, ne da bi zato bili izdajalci ali hinavci?

Čakajo, kakor vsi čakamo na dogodke; mogoče na tisto oljko miru, pod katero bomo čepeli tudi mi, mali grmički, in se stiskali, polni trnjeva za naše notranje manjšinske odnose, blaženo nasmejani in deviško ranljivi do tiste večine, ki jo seveda bogatimo.

Mogoče poslušajo vedno hitrejši ritem časa, ki jih oddaljuje od kristalizirane realnosti, in iščejo tisto idealno nit, ki jih povezuje s starejšo generacijo.

Verjetno potrebujejo le nekoliko zaupanja in svobode, da bi dokazali najprej sebi in nato ostalim, da niso le sence ali spremljajoči sateliti.

Kakorkoli že, dejstvo je, da tisto, kar manjka nam mladim in ne samo nam, je predvsem zavestna sedanjost; ko odgovarjamo nanjo, je slednja že preteklost in pred nami tičijo sama dejstva.

Erika Jazbar

Svetogorska Marija kliče k spravi in miru

Blagoslovitev spomenika Concordia et pax - Sprava in mir: začnimo novo pot

Graditi prihodnost bratstva in miru. To si danes želita obmejni škofiji. Petdeset let po drugi svetovni vojni so se verniki z Goriškega hoteli spomniti žrtev starih sovraštov pred Materjo Božjo, v objem katere se že dolga stoletja sinovsko zatekajo. Položili so križ in kamen, znamenje, ki naj spominja na pretočeno kri in na katerem moramo odslej graditi spravo kot edino možno pot do miru med dvema narodoma.

Prejšnjo soboto je bila v jutranjih urah na Sveti gori najprej maša. V latinščini, slovenščini in italijanščini sta preprosto liturgično srečanje darovala koprski škof Metod Pirih in goriški nadškof Antonio Vitale Bommarco, dediča iste goriške Cerkve in oglejske tradicije. Skupno s tridesetimi sobraty sta prosila odpuščanja Boga, »ker nismo znali biti ljudje miru.« Daritev nasilno umrlih naj našima narodoma končno izprosi mir.

Nadškof Bommarco je res lepo poudaril, da s to gesto ne zapiramo nekega poglavja, ampak prej začnemo novo

Objem miru goriškega in koprškega škofa

(Foto Bumbaca)

pot. Naslanjati se moramo na Kristusa, ki je naš mir. Če ni On jedro našega miru, le-ta ne bo trajen. Miru ne morejo ustvariti besede ali proslave; le Kristus ga lahko prinese prek nas. »Ne moremo soditi tega, kar je bilo. Moramo pa ohranjati zgodovinski spomin in odpuščati.« je poudaril nadškof Bommarco. Svetogorska Marija vabi naše primorske ljudi, naj se objamejo. »Concordia« - sloga - pome-

ni harmonijo in dialog. »Začnimo novo pot,« je še enkrat zaklical goriški nadškof.

Koprski škof Pirih (govor objavljamo na 2. strani) je podčrtal, da se moramo - če hočemo uresničiti spravo in mir - gledati z božjimi očmi. Geslo »Concordia et pax 1945-1995« naj bo naš program za prihodnost. In na to naj nas spominja tudi spravni križ na Sveti gori, kraju, ki nosi poslanstvo biti most med

narodi, kraj srečanja v Gospodu. Nato sta škofa odkrila in blagoslovila znamenje na severnem stenu bazilike. Svečanosti blagoslovitve pravnega znamenja, ki ga je realiziral arh. Visintin iz Ločnika, so se udeležili novogoriški in goriški župan, predsednica goriške pokrajine Monica Marcolini, sen.

Danko Bratina, predsednica SSO Marija Ferletič, razni predstavniki oblasti s slovenske in italijanske strani ter lepo število italijanskih in slovenskih vernikov. Žal pušča pomembnemu pravnemu dejanju grenak priokus dejstvo, da je slovenska carina ustvarila nemalo težav in zahtevala prek dva milijona lir za prenos pravnega obeležja prek meje.

Danijel Devetak

Ob 20-letnici deželne organiziranosti SSk

Različni, a enotni. Podtem geslo se je v nedeljo, 3. decembra, v Kulturnem domu v Gorici odvijala slovesna proslava ob 20. obletnici deželne organiziranosti Slovenske skupnosti.

Nedeljska proslava, ki jo je obogatil nastop MePZF B. Sedej, sopranistke Kristine Macarol in pianistke Ingrid Silič ter recitatorjev in ki jo je povezoval Livij Valenčič, je v dvorano goriškega Kulturnega doma privabila lepo število članov, prijateljev in somišljenikov SSk, predstavnikov zamejskega gospodarstva in raznih strank ter vrsto uglednih gostov, od podpredsednika deželne vlade F-JK Cristiana Degana, senatorja Darka Bratine in predsednika Italijanske samoupravne skupnosti v Sloveniji Silvana Sava do generalnega konzula Republike Slovenije v Trstu gospe Vlaste Valenčič-Pelikan, podpredsednika slovenskega parlamenta Miroslava Mozetiča, predsednika koroške Enotne liste Andreja Wakouniga, predsednice SSO Marije Ferletič, podpredsednika Südtiroler Volkspartei Franza Pahla (ki je spre-

Foto Kroma

govoril tudi v slovenščini!) in drugih.

V svojem uvodnem pozdravnem nagovoru je deželni predsednik SSk Marjan Terpin poudaril trdno in globoko zakoreninjenost stranke v slovensko zamejsko stvarnost, iz česar sledi, da v SSk ni kriz, ki pretresajo italijanske stranke.

Slavostni govor je imel deželni tajnik Martin Breclj, ki je orisal temeljna stališča stranke do aktualnih vprašanj naše skupnosti. Opozoril je na nujnost globalnega zaščitnega zakona in urejenega pravnega statusa slovenske manjšine v Italiji. Zavzel se je za ustanovitev Narodnega sveta Slovencev v Italiji.

Poudaril je odprtost stranke vsem komponentam naše skupnosti, pri tem pa izrecno pozval k zbližanju Demokrati forum Slovencev (bivše socialiste). Največ političnih težav, je v nadaljevanju dejal Breclj, imamo Slovenci v Italiji na vsedržavni ravni. Poudaril je potrebo po informiranju italijanske javnosti in merodajnih političnih krogov o našem stanju ter po zavezništvu z manjšinskimi strankami v Italiji in s strankami italijanske leve sredine. Slovenci v Italiji, je še dejal deželni tajnik, želimo biti sodelujoči v odnosih med Slovenijo in Italijo, v odnosih med matico in zamejstvom pa bi kazalo najprej

okrepiti čut skupne povezanosti in vsestranskega skupnega prostora. Breclj se je zavzel tudi za postopno internacionalizacijo vprašanja slovenske manjšine v Italiji, če ne bo prišlo do bistvenih premikov v smeri njegovega reševanja.

Zelo pomenljiv je bil nastop predstavnice mladih Erike Jazbar, ki je dejala, da je treba dati posebno veljavo mladi generaciji in njenim gledanjem. Mladi si želijo jasnosti, prozornosti ter resnih in zrelih odnosov znotraj manjšine, kar bi povečalo kredibilnost in samospoštovanje. Nehati je treba z občutkom manjvrednosti, s samopomilovanjem in tarnanjem. Erika Jazbar se je kritično dotaknila delovanja političnih predstavnikov manjšine, ki se s svojim obnašanjem večkrat smešijo pred matico, pred seboj in pred mladimi. Kritična je bila tudi do nekaterih potez matične Republike Slovenije. Zaradi le-teh je začetno navdušenje splahnelo. Njeno ravnanje do manjšine se govornici zdi makiavelistično.

Sicer kratek, a vsebinsko bogat govor je sklenila s pozivom, naj manjšina izkoristi svoj geopolitični položaj.

Homilija škofa Piriha na Sveti gori

Objavljamo pomenljivo homilijo, ki jo je imel koprski škof Metod Pirih v soboto, 2. decembra, ob odkritju spravne oboležja na Sveti gori.

Sprava, sloga in mir so neločljivo povezani. Mir je dobrina, ki jo želimo vsi živeti. A pot do miru je sprava. Če nimamo notranjega miru, se moramo spraviti z Bogom, s seboj in bližnjim. Če ni zunanega miru, je potrebna sprava z ljudmi.

Danes smo se zbrali na Sveti gori z željo, da bi doživeli mir. Zato je potrebna sprava, ki sega v preteklost in v sedanjost. In da bi bil ta mir trajen, bomo pogledali, kje bo potekala pot sprave tudi v prihodnosti.

1. Predvsem smo tu zaradi sprave za nazaj.

Želimo doživljati mir v odnosu tudi do tistih pokojnih, ki jih je življenjska usoda pripeljala do tragičnega konca, tako da nimajo kot drugi po vseh splošnočloveških merilih urejenega mesta večnega počitka. Nasilni pokrov molka povojnih let ne more utišati glasu, ki se dviga iz brezen, ki so postala njihov grob. Križi, ki jih je postavila novogoriška občina ob brezni v Trnovskem gozdu, so znamenja sprave. Pomenijo, da smo po mnogih letih prisluhnili glasu iz brezen, ga priznali za zakonitega in odgovorili nanj. Križi in urejeno okolje so naša stisnjena roka k pokojnim kot prošnja za spravo in odpuščanje.

Spravni križ na Sveti gori pomeni, da se tej prošnji za odpuščanje, spravo in slogo pridružuje tudi Cerkev. Verujemo, da postaja ta prošnja predvsem učinkovita, ker se zedinja s Tistim, ki visi na

križu, s Kristusom, ki se je spustil iz nebes na zemljo, da bi v človeštvu uresničil spravo. Naša prošnja ni samo prošnja k nasilno umrlim za odpuščanje, ampak je tudi prošnja zanje. Naj zlasti največja molitev - sveta maša, ki jo darujemo zanje, dopolni, kar je v njihovem prizadevanju za popolnost prekinila nenadna smrt.

2. Sprava za nazaj odpira pot za spravo sedaj, med nami.

Kristjani imamo izredno možnost za uresničevanje sprave. Verujemo namreč v Boga, ki je Sveta Trojica.

Verujemo v Boga, ki je Oče vseh ljudi. Zato drug v drugem prepoznavamo brate in sestre iste družine.

Verujemo v Boga, ki je po Jezusu Odrešeniku porušil vsako steno delitve in sovraštva med ljudmi, kar se neprestano ponavlja v daritvi svete maše.

In verujemo v Boga, ki je Sveti Duh, božja ljubezen, izlita tudi v naša srca. Zato imamo pogum, da dopuščamo, da ta božja ljubezen v nas deluje, da

vse odpušča, vse veruje, vse pozablja in dela iz nas ljudi, ki smo sposobni se gledati z novimi očmi.

Da bi bila sprava med nami čim bolj uresničena, se moramo gledati z božjimi očmi. Prej kot pripadniki določenega naroda, prej kot člani določene stranke, smo božji otroci, poklicani, da že na zemlji med seboj zgradimo edinost po vzoru Svete Trojice. Ta edinost prinaša v dušo tisti mir, ki je eden od sadov Svetega Duha.

3. Vsi si želimo trajen mir.

Vendar vemo, da smo krhki in slabotni. Kolikokrat smo že obljubili, da bomo živeli v medsebojnem miru in slogi, pa nam ni uspelo! Zato so besede sprava, sloga in mir za vse nas tudi program za prihodnost.

Vsakokrat, ko bomo prihajali na Sveto goro, nas bo napis »Concordia et pax« spraveval, ali je to resničnost našega življenja. Spominjal nas bo na poslanstvo, ki ga skozi stoletja vrši ta sveti kraj. Kolikokrat smo že doživeli mir prav tu na Sveti gori, ker smo tu dobili najprej moč za spravo in sodelovanje! Tu, na Sveti gori, je duhovno navzoča naša nebeška mati Marija. Kadar sami ne zmoremo stopiti na pot sprave, da bi si spet pridobili mir, je na delu ona. S svojo blago, a odločno materinsko navzočnostjo nas pelje k svojemu Sinu - Knezu miru.

Ko se veselimo zaradi sprave in miru s pokojnimi in sloge med nami, kar je gotovo doseženo tudi s pomočjo njegove materinskega posredovanja, jo še prosimo za največji čudež sprave in miru: med tistimi, ki so sprožili morijo druge svetovne vojne ter vsega, kar je tej vojni sledilo.

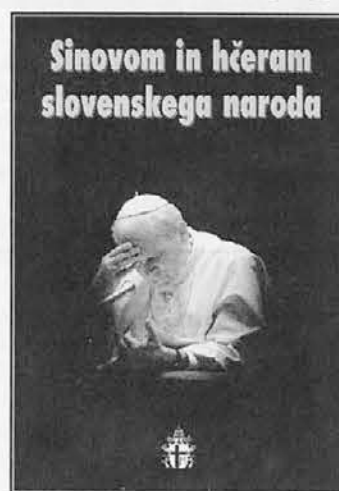
Metod Pirih, koprski škof

Pri Družini izšla knjiga o papežu

Sinovom in hčeram slovenskega naroda je naslov imenitne knjige, ki je izšla ob pripravah na veliki obisk papeža Janeza Pavla II. in ob 75-letnici dr. Alojzija Šuštarja, ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita. V knjigi je izbor besedil Janeza Pavla II., njegovih slovenskih sogovornikov in drugih avtorjev. Prispevke za knjigo je zbral in uredil Pavel Bratina, lepo oblikovano knjigo pa je natisnila tiskarna Gorenjski tisk.

Knjiga *Sinovom in hčeram slovenskega naroda* je zasnovana sodobno, tiskana na dobrem papirju, krasi jo ogromno barvnih fotografij, predvsem tistih, ki se nanašajo na papeža in njegove stike s slovenskimi ljudmi.

Knjiga je razdeljena na devet poglavij, ki nosijo naslove *Peter obišče slovenske kraje*, *Vpliv papežev na našo zgodovino*, *Prvi Slovan na Petrovem sedežu* (imeniten in sodoben

papežev življenjepis), *Sinovom in hčeram plemenitega naroda*, *Oznanjevanje evangelija*, *Moja srečanja z Janezom Pavlom II.* izpod peresa slovenskega veleposlanika Štefana Faleža, *Rimski škof-glasnik svetosti*, *Slovenski škofje v času Janeza Pavla II.* ter zadnje poglavje, ki nosi naslov *Vatikan, mesto, država in apostolski sedež*. Knjiga je posvečena papežu ob njegovem apostolskem obisku Slovenije maja prihodnjega leta. Prav bi bilo, ko bi šla v vsako

slovensko družino, krščanski ljudje pa bi jo sploh morali kupiti, saj gre za resnično delo. Knjigo lahko hitro berete, poslužujete se lahko tudi posameznih poglavij, ki so samostojne celote, zelo dobri pa so tudi podnapisi pod fotografijami, ki prinašajo vrsto podatkov. Skratka posrečena in potrebna knjiga, ki jo lahko naročite pri vašem župniku ali pa kar pri Družini. -jp-

Obisk pri beguncih

Pričevanje iz taborišča v Postojni

V soboto, 2. decembra, je kar raznolika skupina oseb in kombijev iz Italije prestopila slovensko mejo, namenjena v Postojno. A ne s turističnim namenom: to je bila le ena izmed nešteti pošiljk materialne pomoči beguncem, ki so nameščeni na območju Postojne in pod neposrednim skrbstvom slovenske Karitas.

To je bila resnična priložnost za vse, ki smo bili soudeleženi, da od blizu spoznamo stvarnost teh mož, žen in otrok (predvsem Bosancev, a tudi Hrvatov), odkar je vojna posegla v njihovo življenje; toda spoznali smo tudi radodarnost mnogih drugih (tokrat številnih neznanih Italijanov) in brezplačno skrb še drugih v zbiranju in delitvi vseh dobrot postojnskih domačinov.

Po opravljenem tehničnem delu nas je še pričakoval obisk beguncev samih. V Postojni so ti nameščeni v bivši vojašnici, ki je bila pred njihovim prihodom zapuščena več let; to je razvidno na zunanji

strani in stopniščih. Stanovanja, t.j. vojaške »camerate«, v katerih živita po dve družini, so topli in čisti domovi. Vtis, ki ostaja obiskovalcu, je, da se njihovi prebivalci kljub vsemu dobro počutijo. Na to kaže tudi dejstvo, da so bile v tej naši pošiljki poleg hrane in oblačil tudi igrače, barvice in risanke, torej priboljški ob bližnjem prihodu sv. Miklavža.

Za zaključek le dve želji: da se te družine čimprej vrnejo na svojo zemljo; za nas pa zavest, ko razmišljamo in se razgovarjamo o tej vojni, da so končno prve žrtve le osebe in družine, in to mnogo prej kot politična ravnotežja, zgodovinske pravice, ekonomija in turizem. Oseben odnos in živo pričevanje dajeta torej - tudi in predvsem v tem primeru - drugačen vpogled, kot ga lahko nudijo televizija, časopisje in naše oddaljeno ter udobno razmišljanje.

S. Škorjanc

Ob prazniku sv. Andreja ap.

Sv. Andrej apostol je zavetnik carigradskega patriarhata. Ob tej priložnosti je carigradskega patriarha Bartolomeja I. obiskala posebna delegacija sv. očeta, ki je patriarhu izročila posebno pismo sv. očeta. V njem izjavlja papež: »Odločeni smo z vsemi močmi« iti naprej po poti zedinjenja katoliške in pravoslavne Cerkve.

70 let koroške Nedelje

Cerkveni tednik krške škofije na avstrijskem Koroškem *Nedelja* praznuje te dni dva visoka jubileja. 70 let je namreč minilo, odkar je v Borljah v Ziljski dolini izšla prva številka *Nedelje*, in 50 let je, odkar je za Božič leta 1945 časopis na novo zaživel. Pomen *Nedelje* za koroške Slovence v Avstriji je neprecenljive vrednosti in zato tudi uredništvo Katoliškega glasa iskreno čestita uredništvu in zvestim bralcem *Nedelje* ob pomembnem jubileju!

6. december Sv. Nikolaj

Verjetno se nikjer ne najde svetnik, ki bi bil med ljudmi - predvsem med otroki - tako priljubljen, kot je sv. Nikolaj-Miklavž.

Škof Nikolaj je živel v 4. stoletju v turškem okrožju Antaliji; po legendi je bil čudodelnik, od 11. stol. češčen tako na Vzhodu kot na Zahodu, in svetnik, ki prihaja iz temne zimske noči v svetlobo preprostih src in spet izgine v temi. Zlasti ljudska duša se je v preteklosti zaupno in pogosto zatekala k njemu kot zvestemu priprošnjiku, ki je v svojem življenju razdelil premoženje med reveže.

Blizu je predvsem Slovanom, še najbolj Rusom. V Sloveniji mu je od vseh svetnikov posvečenih največ cerkva, okrog 200. Posvečena mu je sama ljubljanska stolnica. V samem Rimu pa nosi njegovo ime kar 26 cerkva.

Lepo bi bilo, ko bi se ta pošteni in dobri svetnik živo vrnil v naše domove, molitve in prošnje. Ne »božiček« ne »dedek mraz« ga nista izrinila iz src ljudi. Sv. Miklavž naj nam bo priprošnjik, da bomo tudi mi samo po sebi umevno znali pomagati potrebnim.

Bosanski škofje o Daytonu

Omiru, sklenjenem v Daytonu, je kardinal Puljić mnenja, da so s tem mirom uzakonili etnično čiščenje in priznali pravico močnejšega (Glas koncila). Mostarski škof Parić pa je izdal posebno pastirsko pismo, ki so ga prebrali v vseh župnijah. Do miru iz Daytonu je tudi on precej kritičen. Pravi: »Nedopustno je osvajanje dežel z etničnim čiščenjem.«

2. adventna nedelja

Čemu spreobrnjenje, ko pa nimamo greha!?

Silvester Čuk

Ob petinsedemdesetletnici ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita Alojzija Šuštarja je Mohorjeva družba v Celju izdala knjigo Pogovor v vinogradi. Jubilantu, prvemu pastirju Cerkve na Slovenskem, je v svojem »kipečem« slogu zastavljal vprašanja pisatelj Alojz Rebula. Sogovornika sta se dotaknila vseh problemov slovenske Cerkve in družbe. Neizogibno je bilo tudi vprašanje o spravi, o kateri se zadnjih pet let na Slovenskem veliko govori, »kaj pa naj bi pomenila, je dejansko ostalo v megli« (Rebula). Nadškof Šuštar je odgovoril, da je o (narodni) spravi govoril pri maši za domovino 14. maja 1995 v ljubljanski stolnici. »Omenil sem tri pogoje: priznati krivdo, odpustiti in prositi odpuščanja. Da je to zelo težko, doživlja vsak sam pri sebi; in tudi za kristjane je to zelo težko. Zato je pot do sprave še zelo dolga. Nekateri za spravo sploh niso sposobni.«

Krščansko načelo, ki ga podpiše vsak trezno razmišljujoč človek, pravi: »Brez kesanja ni odpuščanja.« To velja pri ljudeh in tudi pri Bogu. Iskreno kesanje pomeni začetek novega načina življenja, saj vključuje resno voljo po spreobrnjenju. Adventni klicar Janez Krstnik nas v današnjem evangeliju opominja: »Spreobrnite se, približalo se je namreč nebeško kraljestvo!« Spreobrnjenje je pogoj za srečanje s prihajajočim Gospodom. Grški izraz za spreobrnjenje je »metanoia«, kar po naše pomeni preobrazbo mišljenja in čutenja, obenem pa tudi obžalovanje za napačna dejanja.

Vedno več ljudi je, ki pravijo, da nimajo greha, da imajo »račune z Bogom urejene«. Tako mišljenje kaže, da na Boga gledamo kot na nekega hladnega, brezosebnega uradnika, nekakšnega sodnika za prekrške. Bog, kakršnega nam je približal Jezus s svojim zgledom in svojim naukom, takim predstavam še od daleč ni podoben! Bog je Oče, ki ljubi vsakogar od

nas z osebno ljubeznijo. Podobno kot mati, ki je otroka nosila pod srcem, ga v bolečinah rodila in je potem z ljubečo skrbjo spremljala njegovo rast in razvoj. Kako hudo je materi, kadar jo doraščajoči otrok - tak, ki se že dobro zaveda, kaj počne - trdo zavrne, če se ne zmeni za njeno ljubezen! Podobno bolečino čuti Bog Oče, kadar brezbržno teptamo njegovo ljubezen in pri tem še sami sebi dopovedujemo, da imamo z njim »čiste račune«.

»Srečni smo,« je zapisal pisatelj-duhovnik Lojze Kozar, »če zavest grešnosti še imamo, in gorje nam, če bi jo izgubili. Brez te zavesti ne bi bili nikdar ničesar krivi: tudi če bi živeli doma v prepiru, bi bili krivi seveda vedno drugi; če s sosedom ali sodelavcem ne bi govorili, bi bil kriv drugi, ker je pač neznošen, nespravljiv, dvoličen, lažniv in zahrbtn... Če sami nismo nič krivi, česa naj se kesamo, in če se nimamo za kaj kesati, v čem naj bi se poboljšali?«

POGLED V SLOVENIJO

Hočemo v združeno Evropo in ne nazaj na Balkan!

Slovenija je uspešna v gospodarskem razvoju in sploh pri sproščanju in izvajanju tržnih zakonitosti, ki sodijo v že klasični sklop načel in pravil demokratične države. Toda v primerjavi z gospodarskimi

Neučinkovita zunanja politika

do sedaj k občutno zaostraja na zunanje politične prizorišču. Mnoge poteze in usmeritve naše diplomacije so zgrešene in neučinkovite tudi zato, ker naša država nima dolgoročne strategije o svoji mednarodni naravnosti. V vladi zunanjo politiko določa predvsem premier Drnovšek po merilih in zasnovah, ki so pogosto premalo jasna in o katerih državni zbor ni še nikoli celovito razpravljala. Mednarodne odnose pa snuje tudi Kučan, medtem ko je zunanji minister Thaler obema zgolj pomočnik.

Politiko zmeraj določajo pragmatični in konkretni cilji ter interesi, ki pa morajo biti stvarni in prepričljivi. Nesposobnost Slovenije na mednarodnem prizorišču je najbolj razvidna na področju odnosov z Evropsko zvezo. Slovenska diplomacija je dolgo upala, da bo spričo simpatij, ki jih uživa v posameznih zahodnih deželah (npr. v Nemčiji) uspela povzročiti spor med temi državami in Italijo, ki bi bila zato prisiljena odmakniti veto o pristopu Slovenije v pridruženo članstvo Evropske zveze. Toda zgodilo se je prav obratno, ker je Italija uspela pridobiti druge članice omenjene organizacije za svoja stališča in zahteve. Slovenija je tako v veliki zadregi, ki jo v predvolilnem obdobju najbrž ne bo mogoče odpraviti. Za sprostitev tržišča z nepremičninami bi morali spremeniti ustavo, kar pa zahteva dvotretjinsko večino poslancev. Take večine pa vladajoča koalicija ne more zagotoviti tudi zato, ker so Slovenci dejansko zaskrbljeni ob možnostih, da bi tujci lahko kupovali naša zemljišča, gozdove, zgradbe in druge nepremičnine.

Ob takšnih odnosih z Italijo in celotno Evropsko zvezo pa je vlada naredila še eno napako, ki jo je opozicija izkoristila. Namesto da bi najprej storila nov poskus za premostitev spora z Italijo, se je raje odločila za priznanje Zvezne republike Jugoslavije. Napako je Drnovšek sicer hitro doumel in jo poskušal odpraviti. V posebni izjavi, objavljeni preteklo nedeljo, je dejansko klonil predenotno politiko Evropske zveze. Potem ko je ponovil, da Slovenija izpolnjuje vse pogoje za

podpis sporazuma o pridruženem članstvu v Evropski zvezi, je izrazil pripravljenost naše države, da v nadaljnjem procesu približevanja Evropski zvezi prilagodi svojo zakonodajo evropski. Takšno stališče - je nadalje zapisal Drnovšek - je v skladu z Deklaracijo Sveta Evrope in Evropske komisije, ki je bila sprejeta 6. marca letos, in z resolucijo, ki jo je prejšnji teden sprejel Evropski parlament.

Ob takšnih zapletih in dogajanju gre poudariti, da so Slovenci sicer pragmatični ljudje, vendar se boje, da pri nas še delujejo sile, ki nasprotujejo umeščanju Slovenije v združeno Evropo in se bolj zavzemajo za to, da bi ponovno postali del Balkana. Tega pa naš narod noče, zaradi česar tudi sklep vlade o priznanju Zvezne republike Jugoslavije ni naletel na podporo dobrega dela slovenske javnosti. Po mnenju in prepričanju mnogih je bilo namreč priznanje Zvezne republike Jugoslavije preuranjeno tudi zaradi tega, ker so odnosi med obema državama napeti in kritični, kar je slab obet za ponovno hitro vzpostavitev sodelovanja na temeljih, kakršni so običajni za Evropo. Balkan se torej tudi v Sloveniji še zmerom kaže v različnih podobah in težnjah. Nekaterim poslovnem je pri srcu tudi zato, ker menijo, da bodo v Srbijo in Črni gori laže prodajali svoje izdelke in storitve, kot pa da jih poskušajo izvažati na razvita in zahtevna zahodna tržišča.

Najbrž pa je Balkan še nadalje prisoten tudi v zavesti in delovanju posameznih slovenskih ustanov. To velja tudi za senat ljubljanske Univerze, ki ni sprejel pobude, da se nadškofu Alojziju Šuštarju podeli častni doktorat. Utemeljitev zavrnitve predloga ni pomembna, ker ima Univerza pač svojo avtonomijo in skladno z njo sprejema tudi sklepe o podeljevanju častnih doktoratov. Nekatere podrobnosti pa vendarle dokazujejo, da odločitev ni bila povsem avtonomna.

Sicer pa so tudi ob proslavljanju Dneva Univerze v Ljubljani opozorili, da bo treba v njenem delovanju šele uveljaviti duha in pravila evropskih univerz. To naj bi pomagali zagotoviti tudi predstavniki Sveta Evrope za visoko šolstvo, ki bodo kmalu naredili kritično oceno njene organiziranosti, učinkovitosti in kakovosti programov. Tako bo tudi Univerza v Ljubljani prvič ocenjena z evropskimi merili. F.Z.

Skupno za krščanske in narodne vrednote

Med zadnjo vojno je komunistična partija na Slovenskem vrgla geslo: *Kdor ni z nami, je zoper nas*. To so hoteli uveljaviti po končani vojni tudi pri nas na Goriškem in Tržaškem. V rokah so imeli obilne tiskovne in njim nadaljevali svoje razdiralno delo. Kdor ne verjame, naj vzame v roke njihov tisk tistih let. Tedaj smo se slovenski duhovniki odločili, da moramo tudi s pisano besedo braniti Cerkev in krščanske vrednote. V ta namen smo ustanovili tednik *Slovenski Primorec*. Bil je popolnoma v rokah nas duhovnikov. V Trstu je podoben tednik zasedal duhovnik Andrej Gabršček; časopis pa je imel le kratko življenje. Ko so po njegovi ukinitvi ostali slovenski verniki na Tržaškem brez svojega glasila, smo se združili ob novem tedniku, ki smo mu dali ime *Katoliški glas*. Ta je začel izhajati v februarju 1949 kot skupno glasilo nas slovenskih duhovnikov Tržaške in Goriške. Nekateri laiki so se pridružili le kot občasni sodelavci. Založnik obeh tednikov je bilo Katoliško tiskovno društvo, ki so ga slovenski duhovniki goriške nadškofije ustanovili leta 1908. Tako je ostalo do zadnjih let.

Razmere pa so se začele spreminjati zlasti po zadnjem koncilu, ki je posvetil laikom v Cerkvah večje odgovornosti in večjo vlogo. Poleg tega so se tudi politične razmere v Evropi spremenile posebno po padcu berlinskega zidu leta 1989. Te razmere so se odrazile tudi v Sloveniji, ki se je odcepila od FRLJ in se okicala za neodvisno demokratično republiko in dobila prvi na svobodnih volitvah izvoljeni parlament in vlado. Te spremembe so vplivale tudi na naš zamejski prostor. Začeli

smo bolj sproščeno dihati, saj je slovenska vlada začela upoštevati zamejske Slovence brez ideoloških predsodkov.

In še tretje: slovenskih duhovnikov nas je vedno manj in povečini smo že v letih. Zato smo menili, da moramo čimveč odgovornosti prepuščati laikom povsem v pokoncilskem duhu. Tako je KTD prepustilo izdajateljsko dejavnost drugi Goriška Mohorjeva, v kateri so duhovniki in laiki. Tudi v odboru Goriške Mohorjeve družbe so duhovniki in laiki. Videli smo, da je tako sodelovanje za vso našo verno skupnost zelo uspešno.

Iz tega spoznanja in iz potrebe novih časov se je porodila misel, da bi svoje moči posebno na področju tiskarne besede še bolj združili. Tako je prišlo do zamisli o novem tedniku, v katerem bi se skupaj našli mi duhovniki in katoliški laiki, tako na Goriškem kot na Tržaškem. Ukinili naj bi Novi list v Trstu in Katoliški glas v Gorici ter združili svoje moči ob novem tedniku, ki naj bo zvest krščanskim vrednotam, na drugi strani pa zagovornik naše narodne identitete v ustvarjalnem dialogu z vsemi komponentami znotraj naše narodne skupnosti. Torej skupno duhovniki in verni laiki za krščanske in narodne vrednote, kot je dejal že A.M. Slomšek: »Sveta vera bodi vam luč, materina beseda bodi vam ključ.«

Zavedamo se, da bodo pri tem težave in nesporazumi kot pri vsaki novi pobudi; na drugi strani pa menimo, da je to najbolj uspešna pot za prihodnost naše slovenske verne in demokratične skupnosti.

K. Humar

POLITIČNO DOGAJANJE V ITALIJI

Italijanska politika je polna presenečenj, toda obenem je tudi zelo dolgočasna, ker se nikamor ne premakne in politiki ne vedo, kaj bi se jim pravzaprav splačalo. V obeh taborih so sile, ki silijo v volitve, in druge, ki se jih branijo. Vsak skrbi bolj za lastno korist kot pa za celotno koalicijo, kateri pripada. Tako prihaja torej do italijanske variante večinskega sistema, ki je bil zamišljen, da bi odpravil male stranke. Dini je v tem stanju še kar dobro vodil vladno barko in oba tabora sta s tem lahko še kako zadovoljna, saj je šla tehnična vlada zanju z roko v žerjavico in vsilila nepopularne prijeme na področju zamrzovanja plač, klestenja javnih izdatkov in nalaganja novih davkov. Obema taboroma, tako Berlusconijevemu kot tudi D'Alemovemu, se splača, da ostane »neutrálni« Dini s svojimi tehničnimi ministri čimveč časa na oblasti, da vsili državljansko režim večletnega

varčevanja, da ne rečemo revščine, zlasti še za socialno najbolj ogrožene. Tudi Berlusconi se zdaj tega zaveda, čeprav je vedno kričal, da hoče volitve, dejansko pa se jih je izogibal. Zdaj se zdi, da je ujetnik najboljše organiziranega političnega gibanja svojega Pola svobode, tistega nacionalnega zavezništva, ki se zaveda, da čas deluje proti desnici, kar si Fini ne more tako zlahka nadeti maske demokratičnosti. Dini je težave desnice izkoristil tudi v govoru, s katerim je obrazložil svojo politiko do Evrope ob prevzemanju šestmesečnega predsedstva. Dokaj prepričljivo je spet govoril proti takojšnjim volitvam, kar je bilo v veliko veselje centra v obeh taborih, vključno tudi Severne lige, ki vztraja pri svojih zahtevah po novi ustavodajni skupščini. To pa so želje, ki bodo padle v vodo, kakor bodo padle v vodo vse zahteve po dejanskih reformah. -S

Zborovanje katoliških tednikov v Rimu

V dneh 1. in 2. decembra je v Rimu (v Domus Mariae) potekalo zborovanje Zveze italijanskih katoliških tednikov (FISC). V to je vključen tudi Katoliški glas, ki skupno z Voce isontina (urednik Renzo Boscarol) zastopa goriško nadškofijo (in seveda tudi tržaško). Na tem zasedanju je bil prisoten urednik našega tednika Andrej Bratuž, ki se je srečal z različnimi uredniki katoliških tednikov v Italiji. Prav tako je sodeloval na volitvah novega vsedržavnega sveta Zveze.

Iz naše dežele sta bila med drugimi prisotna še urednik katoliškega tednika iz Vidma (*Vita cattolica*) Duilio Corgnani, ki je tudi predsednik FISC-a, ter iz Trsta (*Vita Nuova*) D. Latin.

Prvi dan je med drugimi govoril tajnik Italijanske škofovske konference (CEI) nadškof Ennio Antonelli, ki se je zauzaval predvsem ob sedanjih problematiki katoliških medijev,

posebej tiska. Podčrtal je zlasti nujnost dialoga tako znotraj Cerkve kot v odnosu z laično kulturo. Svoja izvajanja je nato navezal na nedavno zasedanje italijanske Cerkve v Palermu in se zavzel za čim večji razmah katoliškega tiska in njegove kvalitete.

Naslednji dan je bil gost zasedanja predsednik CEI kard. Camillo Ruini, ki je najprej somaševal z ostalimi duhovniki in redovniki. Poudaril je velik pomen katoliškega tiska v današnji družbi in njegovo formativno vlogo. Kardinal je nato dejal, da so katoliški tedniki velikega pomena zlasti zato, ker odražajo težnje in pričakovanja določenega ozemlja in njegove stvarnosti.

Prav je zato, da tudi slovenski katoliški tednik sodeluje v tem širšem okviru in ga lahko tako spoznajo še drugod v državi, s tem pa tudi prisotnost slovenske manjšine v Italiji.

Bosna, obvezuje nas upanje

Iz Bosne in Krajine prihajajo novice, ki vplivajo pomirjujoče na javnost: premirje drži, prihajajo mirovne sile, begunci se vračajo. Razumljivo je, da se takih novic veselimo, saj so nas poročila in slike iz Bosne in Krajine vsak dan bolj polnile z grozo in obenem tudi z očitki, da je cinična zahodna Evropa zapustila to področje in te ljudi svoji usodi - če se hočejo klati, pa naj se koljejo. Človeško plat so tedaj vzeli v svoje roke Američani in na hitro storili, kar se je v tistem trenutku storiti dalo: z letali so uničili srbske radarske naprave, nekaj topništva in tankov ter tako prepričali Srbe, da delajo zares in da je kompromis edini izhod.

Sporazum v Daytonu je postal stvarnost v nekaj dneh ali celo v nekaj urah, ker se je zatikalo do konca. Škoda le, da takega dejanja Američani niso bili sposobni ob vukovarski tragediji, ker bi vojno blokirali že prej. Smer razvoja, ki je sledil, je bila tedaj že očitna, samo

ni in tako zapečatil etnično čiščenje, ki je bilo že speljano; na drugih področjih pa sili vse tri komponente, Hrvate, Srbe in Muslimane, da živijo skupaj, kot da se v teh treh letih ne bi nič zgodilo.

Poročila iz Bosne pa so lahko zelo varljiva. Stanje premirja se lahko spremeni v trenutku, saj so vsi oboroženi. Američani silijo v splošno razorožitev, sicer grozijo, da bodo pomagali najšibkejši strani, to je Muslimanom, da se bodo lahko branili sami. Tako ravnotežje sil pa lahko pomeni nadaljevanje klanja v neskončnost. Voditelji, zlasti še tisti, ki so bili neizprosnji, so dokazali, da so znali vsiljeno premirje asimilirati, ne da bi trenili z očesom. Ti imajo brez dvoma pogum, da ukažejo nove pokole.

Tudi poseg mirovnih sil je lahko dvorezna zaveza, ker se bo stanje lahko pokvarilo v trenutku, ko bodo morale prej ali slej oditi. Vprašanje je, kaj bodo vojaki prinesli in kaj bodo za

seboj pustili; prav tako pa je vprašljivo, ali je prav porabiti toliko sredstev za vojake, ki bi jih sicer lahko porabili za obnovo.

Vračanje beguncev bo dolgotrajna in mučna zadeva. Trajalo bo nekaj let, razkrilo bo veliko bolečin in grozotter bo velikokrat spet spravilo skupaj krvnike in žrtve. Bodo eni in drugi pokazali, da jih je vojna nekaj izučila? Se bodo eni in drugi znali obnašati tako, da se tragedije ne bodo ponovile? Ta vprašanja lebdi v zraku, ko se vse tri zainteresirane strani v Bosni pripravljajo na podpis trajnega premirja. Na ta vprašanja odgovarjajo eni z veliko skepsa, nas pa obvezuje upanje. -S

Če hočeš mir...

kasnejše krutosti si nismo mogli misliti. Sporazum ni najboljši, je pa edini, ki je prekinil grozote balkanske vojne. Njegova slaba stran je, da je nekatera področja (pod silo razmer) prepustil eni ali drugi stra-

Ob skorajšnjem izidu novega slovenskega prevoda Svetega pisma

Na ljubljanski Akademiji znanosti in umetnosti je bila 22. nov. 1995 predstavitev programa simpozija, ki bo spremljal izid novega prevoda Svetega pisma. Nov slovenski prevod je v pripravi že od l. 1980, predvidoma bo izšel septembra 1996, simpozij o interpretaciji Svetega pisma pa bo v Ljubljani od 18. do 20. septembra. Pokroviteljstvo simpozija so prevzeli SAZU, Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, Izraelska akademija znanosti in humanističnih ved in nekatera svetovna biblijska združenja. Narodna in univerzitetna knjižnica in Narodna galerija v Ljubljani bosta v sodelovanju pripravili razstavo Biblija na Slovenskem. V Cankarjevem domu pa je predviden tudi slavnostni večer s krstno izvedbo dela skladatelja Petra Ebna.

Pozdravnima nagovoroma tajnika SAZU dr. Janeza Orešnika (predsednik dr. Franče Bernik je bil zadržan) in metropolita dr. Alojzija Šuštarja je sledila predstavitev skorajšnjega izida novega prevoda. Sodelovali so dr. Jože Kušar, prorektor Univerze v Ljubljani, dr. Ludvik Toplak, rektor Univerze v Mariboru in

dr. Vinko Potočnik, prodekan Teološke fakultete Univerze v Ljubljani. O pripravi razstave pa je govorila dr. Nataša Golob s Filozofske fakultete v Ljubljani. Akademik dr. Jože Krašovec, predsednik koordinacijskega odbora za simpozij o interpretaciji Biblije pa je izčrpno predstavil program simpozija in se posebej ustavil ob pomenu novega slovenskega prevoda Svetega pisma. Prvi Trubarjev slovenski prevod Svetega pisma, Matejev evangelij iz l. 1555, je tudi izoblikoval temelje slovenskega knjižnega jezika. Celotni prevod Biblije, ki nam ga je dal l. 1584 protestant Jurij Dalmatin, pa je Slovence uvrstil med tiste evropske narode, ki so prvi dobili prevod Svetega pisma. Sledil je prevod Jurija Japlja v letih 1783-1802, nato prevod, ki je nastal na pobudo ljubljanskega škofa Wolfa in je izšel v letih 1856-1859. V Mariboru je med leti 1959 in 1961 izšel nov prevod Svetega pisma v štirih knjigah z uvodi in opombami. Ta prevod je z malenkostno predelavo izšel l. 1974 pri Britanski biblični družbi kot prva slovenska ekumenska izdaja Svetega pisma, žal pa brez uvodov in z majhnim številom

opomb. To je bil tudi eden izmed razlogov za pripravo novega prevoda. Pri tem pa sta bila odločilna tudi izziv sodobnih biblijskih znanosti in ekumensko gibanje po svetu: Judje in kristjani (katoličani, protestanti in pravoslavni) se vedno bolj zavedajo skupnih korenin v Svetem pismu. Po petnajstih letih natančnega in naporenega dela, v skrbi, da bi bil prevod čimbolj v skladu z izvirnikom, se načrt približuje končni izvedbi.

Slovenski bralci bodo prvič imeli možnost preverjati Sveto pismo v njegovi vsebinski in literarni povezanosti, saj bo prevod opremljen z bogatim seznamom vzporednih mest na robu knjige.

Simpozij in izid novega prevoda Svetega pisma bo izjemna priložnost za promocijo Slovenije v najvišjih svetovnih kulturnih krogih. Odmevi na prihodnje prireditve se že porajajo v tujih časopisih, sodelovanje največjih strokovnjakov Svetega pisma na simpoziju pa bo lepa priložnost za poudarek misli o slovenščini kot nacionalnem jeziku in o naši suverenosti. Ob koncu je dr. Krašovec izrazil misel, da bi leto 1996 lahko razglasili za leto Svetega pisma. **V-č**

Srečanje goriških zborov

V petek, 24. novembra, je bilo v cerkvi sv. Ignacija srečanje pevskih zborov, ki delujejo v mestu. Mogočna baročna cerkev na Travniku je prav gotovo najlepši prostor za izvajanje in poslušanje nabožne glasbe. Letos se je tega srečanja udeležilo kar 8 zborov, in sicer: C.A. Seghizzi, Podgora, Ars Musica, Mirko Filej, Coral di Lucinis, Monte Sabotino, Štandrež, S. Ignazio. Srečanje je bilo posvečeno sv. Ceciliji, zavetnici cerkvene glasbe. Večer je dal možnost, da spoznamo vsaj nekaj primerov stare in sodobne sakralne glasbe. Sicer pa se vsak zbor danes srečuje s polifonsko glasbo in tako tudi z deli duhovne vsebine.

Kot že omenjeno, so se večera udeležili 3 slovenski zbori: Podgora, M. Filej, Štandrež. Naši pevci so se prav dostojno predstavili in pokazali našo lepo pevsko tradicijo. Naj omenim lepo izvedbo Palestrinovega moteta »Sicut cervus desiderat«, ki jo je podal zbor Podgora, in prelepo pesem E. Komela *Dobri Zveličar*, ki jo je zapel Štandrež. Zbor M. Filej pa je napolnil prostorno cerkev s svojimi mogočnimi in zvonečimi glasovi. Le en nasvet našim skupinam, ko nastopajo v mestu: prav bi bilo, da bi sestavili nekoliko drugačen program; za podoben nastop naj bi prinesli skladbe slovenskih avtorjev, bivših in sodobnih, saj teh ne

manjka in ljudje si tega tudi pričakujejo. Samo tako bodo drugi spoznali nekaj naših del, ki so dovolj enakovredna tujim.

Drugi nastopajoči zbori so povečini zapeli dela iz klasične glasbe, le zbor M. Sabotino je izvedel skladbo svojega dirigenta »Il Canticum dei cantici«. Večer je zaključil zbor S. Ignazio, ki je predstavil novo skladbo S. Jericija »Expectans expectavi Dominum«, motet za 4

in celo 8-glasni mešani zbor in dva solista. Nenavadna in zahtevna skladba je v prostorni cerkvi lepo izzvenela in tudi prisotno občinstvo jo je začudeno a lepo sprejelo. Srečanje goriških zborov, ki ga že prek 20 let prireja travniški zbor, je še enkrat dokazalo, da je v mestu nekaj pevskih skupin, ki ljubijo zborovsko petje in temu žrtvujejo veliko prostega časa; tako prispevajo h goriški kulturi. **s.j.**

Andrejev sejem v Gorici

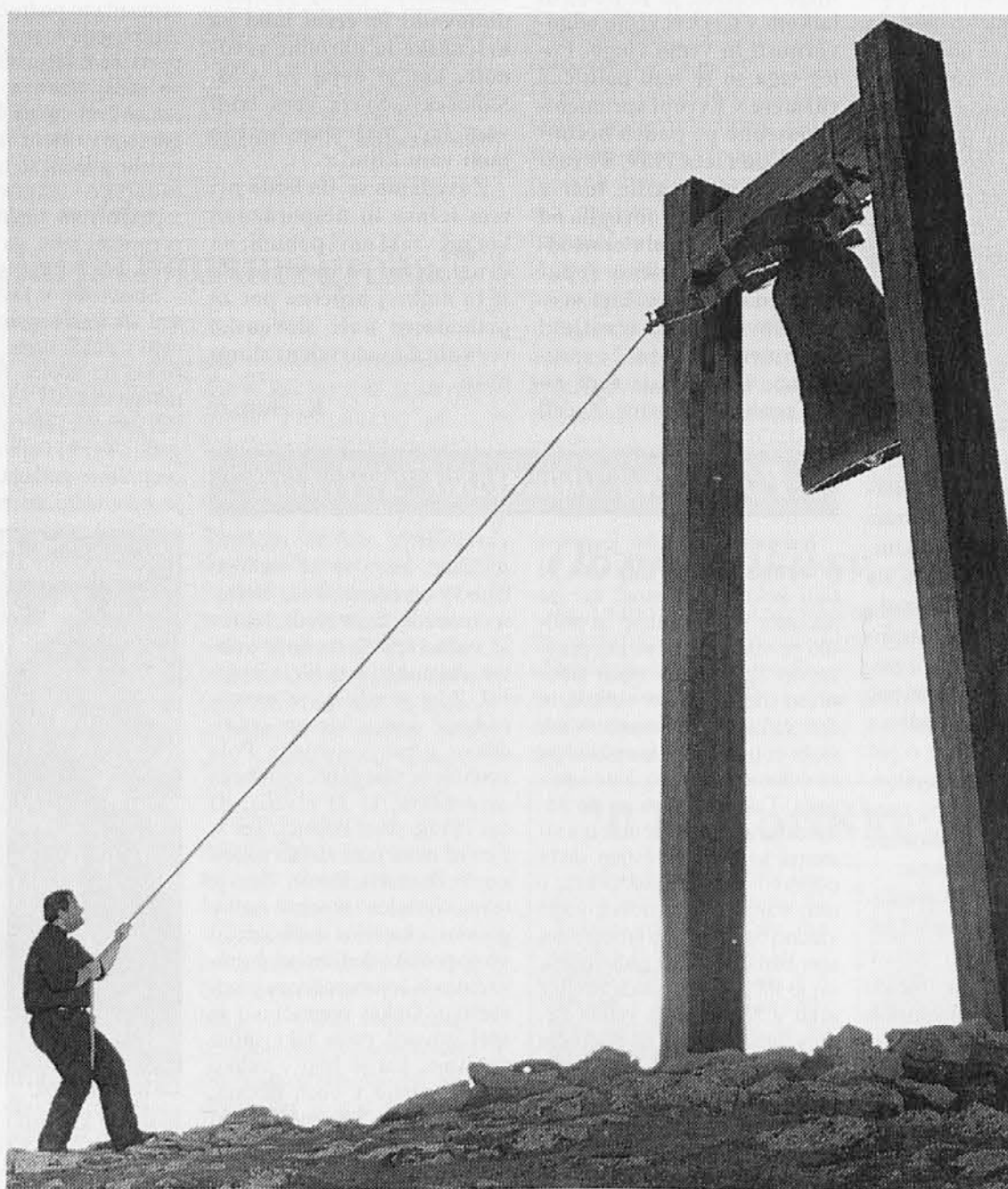
V ponedeljek, 4. decembra, se je pozno zvečer v Gorici končal tradicionalni Andrejev sejem, ki je v treh dneh privabil ogromno obiskovalcev z obeh strani meje. Organizatorji ocenjujejo, da je letošnji sejem eden najbolje obiskanih v zadnjih letih, to pa tudi zato, ker mu je bilo vreme letos sila naklonjeno. Gorico so v soboto popoldan in v nedeljo cel dan dobesedno preplavili pretežno mladi iz Slovenije, s Tržaškega in iz celotne Furlanije-Juljske krajine, ki so pri krošnjarih kupovali obvezni »mandorlat«, preste, pečen kostanj, sladkarije in priložnostna darila ter igrače za bližnjega Miklavža.

Ljudje na Andrejevem sejmu sicer res kupujejo predvsem darila za Miklavža, letos pa so kupovali tudi precej oblačila in majhne in za vsakdanje

življenje največkrat nepotrebne stvari. Krošnjariji so se v ponedeljek zvečer poslovili za leto dni od Gorice; nekateri so že odšli v Trst, kjer so na Akvedotu postavili svoje stojnice za vsakoletni tržaški Miklavžev sejem. Zabavišni luna park z avtomobilčki, raketami, videoigrami, vrtiljaki in drugimi vragolijami na Travniku, v Ljudskem parku in na trgu Battisti pa bo v Gorici ostal vse do nedelje, 10. decembra. V nedeljo in ponedeljek so bile v Gorici odprte vse trgovine (tako bo še ves december); to je bil še dodaten razlog za obisk mesta in za božične nakupe. Sprizniti se moramo, da živimo v potrošniški družbi, ki mora, če hoče obstajati, prodajati in in kupovati. Žal tudi na Gospodov dan.

-zuta-

Tudi ti pomagaj duhovnikom povsod širiti vrednote evangelija. Daruj svoj prispevek za vzdrževanje.

Vsak dan prinaša v Italijo 38000 duhovnikov ljudem tolažbo, razumevanje, upanje. Vsak dan širijo vrednote evangelija. Podpri jih tudi ti z majhno, toda neobhodno potrebno žrtvijo: do 31. decembra daruj svoj prispevek za vzdrževanje na poštni tekoči račun št. 57803009, naslovljen na: Istituto Centrale Sostentamento Clero - via Aurelia, 481 - 00165 Roma. Če boš hotel, boš lahko odštel svoj prispevek pri naslednji davčni prijavi. Vprašaj svojega župnika za potrebni informativni material.

LOCALITÀ: _____ COGNOME E NOME: _____ VIA: _____ CAP: _____	
TELEFONO: _____ DATA: _____	
FIRMATE: _____ (Firma del beneficiario)	

CHIESA CATTOLICA
CEI Conferenza Episcopale Italiana
Promozione del sostegno economico alla Chiesa

Prispevki za vzdrževanje in osem od tisoč. Tvoja pomoč tvoji Cerkvi.

Predstavitev zbirke Goriške Mohorjeve družbe

V petek, 1. decembra, je bila v Katoliški knjigarni na Travniku v Gorici predstavitev knjižne zbirke za leto 1996 Goriške Mohorjeve družbe.

V nabito polnih prostorih galerije je prisotne najprej pozdravil predsednik Goriške Mohorjeve družbe msgr. Oskar Simčič. Dejal je, da je za vsako knjigo veliko misli in dela, predvsem pa veliko srca. Za njim je zbirko in avtorje knjig posamično predstavljali tajnik GMD Marko Tavčar, ki je tudi povezoval posege piscev in prevajalke.

Tavčar je najprej prikazal koledar za leto 1996 in poudaril, da je letos pri njem sodelovalo čez petdeset avtorjev. Gre za zbornik, v katerem so zapisi o življenju in delu krajevne in vesoljne Cerkve; predvsem pa je pomemben, ker prinaša vse bistvene podatke o življenju Slovencev v Italiji in njihovem delovanju na kulturnem področju v letošnjem letu. Urednika koledarja GMD dr. Jožeta Markuže zaradi delovnih obveznosti ni bilo na predstavitvi; povedimo pa še, da je koledar opremil Stojan Zafred. Vsebinsko je koledar izredno bogat in prinaša prispevke z vseh področij udejstvovanja Slovencev od Kanaške doline pa vse do Milja. Morda bi ga kazalo v bodoče samo malce bolj sodobno in drznejše grafično opremiti. Povedati moramo še, da ima koledar skoraj dvesto strani dobrega branja o kulturi, gospodarstvu, etnografiji, glasbi itd.

Tavčar je nato predstavil knjigo italijanskega vojaškega kurata Pietra Brignolija *Maša za moje ustreljene* in prevajalko, ženo pokojnega sla-

Z leve proti desni: Andrej Arko, Andrej Kosovel, Saša Kosovel, Nedeljka Kacin - Pirjevec, Lida Turk, dr. Bojan Godeša. (Foto Bumbaca)

vista Dušana Pirjevca - Ahaca, Nedeljka Kacin Pirjevec. Gospa, ki je knjigo že prevedla za slovenski revijalni tisk pred leti, je zelo lepo predstavila knjigo. Pietro Brignoli je bil italijanski vojaški duhovnik, ki je bil v dobi druge svetovne vojne z italijansko vojsko v Jugoslaviji, predvsem na slovenskih in hrvaških tleh, in si je na pretresljiv in pošten način zapisoval v dnevnik grozodejstva, ki so jih italijanski vojaki in fašisti počeli med zadnjo vojno. Knjiga je izjemen dokument; v šestdesetih letih je izšla tudi pri italijanski založbi Longanesi, a je danes ni več niti v katalogu. Vsakdo si lahko predstavlja, zakaj. *Maša za moje ustreljene* je knjiga, v kateri prihajata do izraza predvsem naravnost sveta poštenost duhovnika Brignolija in vsa tragedija druge svetovne vojne. Italijani pa v njej ne nastopajo samo kot dobri ljudje, ampak kot okupatorji. Uvodno študijo je napisal zgodovinar dr. Bojan Godeša, ki je bil tudi prisoten na predstavitvi in je podal predvsem zgodovinski okvir, v katerega je treba postaviti ta

knjižni biser. Prevajalka Nedeljka Kacin Pirjevec je poudarila, da je Pietro Brignoli imenoval mrtve, ki jim je včasih moral dati sveto mazičenje tik pred ustrelitvijo, s prelepimi besedami: »Moji mrtvi, moji ustreljeni, božji mrtvi, božji ustreljeni!« Vsekakor je to temeljna knjiga, ki je lahko Goriški Mohorjevi družbi samo v ponos, vsi naši šolarji pa bi jo morali obvezno prebrati; zelo lepo jo je opremil Franko Žerjal.

Odkletev je naslov knjige pisatelja Andreja Arka, ki je sam spregovoril o svojih dvanajstih krajših zgodbah, kakor je samo poimenoval svoje črtice in novele. Arko je urednik na Radiu Slovenija, prosti čas pa preživlja v Brestovici na Krasu, zato zelo dobro pozna naše razmere in je nekaj svojih zgodb tudi prenesel v naše slovensko zamejstvo. Edi Žerjal je za knjigo narisal nekaj ilustracij in poskrbel za knjižno opremo.

Knjigo pisem iz zapora Josipa Kosovela, ki je bil pod fašizmom obsojen na drugem tržaškem procesu in do leta

1944 zaprt v tržaškem Coroneu ter v Fossanu, je predstavila urednica knjige Lida Turk. Sama je spomnila leta 1993 v nizu oddaj na radiu Trst A predstavila izbor pisem profesorja Josipa Kosovela svojem. Prof. Josip Kosovel je bil zanimiv človek, blage narave in zaljubljen v slovenski jezik. S pričevanjem o svojem očetu in o knjigi pisem, ki nosi naslov *Vaš Pepi in papači*, je nastopil Saša Kosovel, na predstavitvi pa je bil navzoč

tudi avtorjev vnuk Andrej. Pisma je za objavo prevedla iz italijanščine prof. Marija Cenda, knjiga pa je izšla v zbirki *Naše korenine*. Pomembna je, ker je pričevanje o nekem času in obenem dokument. Opremil jo je Pavel Medvešek.

V pozdravnih nagovorih, ki so sledili petkovi predstavitvi goriških mohorjev, je govoril tudi gospod Svetko Gregorič, podpredsednik Celjske Mohorjeve družbe, in z velikim veseljem poudaril, da je množica zbranih ljudi na predstavitvi v Katoliški knjigarni dokaz, da so zamejski Slovenci živi in zavedni, saj se jih je zbralo toliko na predstavitvi, kolikor si jih njegova založba ne uspe niti predstavljati ob podobnih prireditvah. V Sloveniji namreč zanimanje za knjige zelo upada. Med pozdravnimi govori je bil deležen velikega aplavza tudi poseg predsednice SSO Marije Ferletič, ki se je Goriški Mohorjevi družbi zahvalila predvsem za požrtvovalno delo na kulturnem področju.

Jurij Paljč

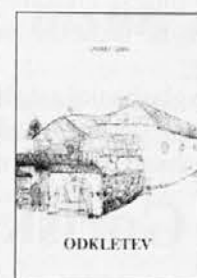
GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

KNJIŽNA ZBIRKA ZA LETO 1996

KOLENDAR 1996

Pietro Brignoli
MAŠA ZA MOJE USTRELJENE
Iz dnevnika vojaškega kaplana

Andrej Arko
ODKLETEV
Črtice in novele

Josip Kosovel
VAŠ PEPI IN PAPAČI
Pisma iz zapora

Posvetno delo Emila Komela (2. del)

Tatjana Gregorič ob predstavitvi zbirke posvetnih zborovskih skladb
Zelen je log v Katoliški knjigarni 17. novembra 1995

Pričujoča zbirka 16 skladb je na neki način tudi lahko simbol trenutka Komelove zapuščine. Posvetni opus smo sicer lahko evidentirali, nikakor pa nismo uspeli tudi zbrati vseh rokopisov ali fotokopij zborovskih del. Zato tudi ne moremo govoriti o kakšnem tehtnem izboru, kajti v zbirko smo vključili dela, ki so bila dosegljiva in jih je Hilarij Lavrenčič lahko tudi pripravil za objavo.

Zbirka razgrinja dve kategoriji zborovskih skladb: v prvi so pesmi za vsakdanjo uporabo in komponirane po vzorih čitalniške tradicije - pesmi so tonalne, lahkotne, preprosti ritmični stavek zveni polno, harmonija je brezhibna. V preprostosti ostaja skladatelj kompozicijsko natančen, predvsem v skladbah za moški zbor, v katerih z uporabo kromatizmov, septim in zanimivih modulacij doseže zvočno polnost.

V drugi kategoriji pa so t.i. skladbe za predal in v njih skladatelj zahaja na področje absolutne glasbe. V to, žal preskromno polje, sodita skladbi *Vstajenje* za mešani zbor z bogastvom

akordov in lahkotnejša *Lastovica* za mešani zbor, skladba, v kateri se avtor dovolj uspešno preizkusi tudi v modernejših kompozicijskih prijemih. V teh skladbah zazveni Komel v vsej svoji izvirnosti, izvirnosti, s katero se približuje poznoromantičnim tokom. Umetnikov navdih se osvobodi spon lokalnih potreb in zažari v osemglasnem zboru in intenzivnem modularanju. Med te, izrazno močnejše pesmi, sodi tudi skladba *Vrag na razpotju* za moški zbor - zahtevne in pogosto neučinkovite povezave pa, žal, dajejo občutek dolgovernosti glasbene pripovedi.

Pesmi v zbirki vnovič razkrivajo Emila Komela kot izjemnega poznavalca in teoretika glasbe. V zborovskem stavku se glasbenik odlikuje kot velik tehnik, ki mu zmanjkuje poguma, da bi se izpel tudi v melodični genialnosti.

Njegov zborovski sestavek je praviloma neoporečno izdelan in izhaja iz bogate prakse zborovodje, kar je ponekod močno opazno, npr. v pesmi *Vstajenje* ali pesmi *Da veš*, kjer pa je

avtor spremljal določeno harmonsko idejo ali progresijo, je na račun harmonske pravilnosti trpela samostojnost določenega glasu (najbolj pogosto basovska linija pri moških zborih, npr. v pesmi *Opomin k petju*). Navadno vsaka zborovska skladba se začne enoglasno (primer *Mjoličice*, *Pobratimje*, *Napitnice*), nato pa postopoma ali naenkrat vstopajo ostali glasovi.

Ob primerjavi posvetnega dela s cerkvenimi skladbami lahko ugotovimo, da ostaja v različnih oblikovanih zasnovah prepoznavna enotnost skladateljeve glasbene govorice, ugotovimo, da namen glasbenega dela ni vplival na večje spremembe v skladateljevem kompozicijskem načinu. Njegov glasbeni jezik je vedno oprt na funkcionalno romantično harmonijo, ki je omejena predvsem na uporabo treh glavnih harmonskih funkcij določene tonalitete. Načela, ki jih je skladatelj postavil v življenjskem delu *Harmoniji*, so tudi osnovno pravilo in zakon njegovega ustvarjalnega opusa.

Zbirka, prva in zato dovolj edinstvena, prinaša izbor Komelovih po-

svetnih zborovskih del. Njena vsebina pa nam lahko služi tudi kot koristen poduk o pevski kulturi našega prostora pred sto leti. Ob pregledu partitur smo se pošteno zamislili nad sposobnostjo vokala ali bolje nad naravno danostjo vokala današnjega časa. Zborovski ansambli se lahko danes pohvalijo z izjemno preciznostjo vokalne tehnike, ki jo dosežejo ob marljivem in vztrajnem delu, nikoli pa ne bodo uspeli zazveneti v določenih višinah in razponih, ki so bili očitno vsakdanja praksa »Komelovih pevk in pevcev«. Obsegi, ki jih skladatelj uporablja v zborovskih skladbah, pripovedujejo o - za današnji čas - izjemnem vokalnem potencialu, pripovedujejo o postvarjalni praksi, s katero danes, ob vsej profesionalnosti in stokovnosti, ne morejo tekmovali, ker se je preprosto sposobnost vokala osiromačila. Pomankljiva pozornost do petja na vseh družbenih ravneh je »rodila« novo zatrtost človeške kreativnosti.

Za zaključek pa dovolite še malce simbolične igre z naslovom zbirke *Zelen je log*. Zelena barva je simbol vitalnosti, zdravja, optimizma, srca, rasti, barva pomladi. Poskusimo jo zaužiti v vsej tej simboliki in s pomočjo Komelovih skladb ali brez njih pozabiti na zamere, kajti zamera rodi bolezen, dobra glasba pa zdravi.

Vrnimo se h kompozicijskemu opusu in zbirki, ki jo danes predstavljamo. Če je bil skladatelj v mladostnih letih še ambiciozno zasrt v tokove, ki so jih v začetku 20. stol. želeli pisati akterji slovenske glasbene ustvarjalnosti, v tokove, ki so odpirali tudi področje instrumentalne glasbe in se je v njih Komel tudi dovolj uspešno preizkusil, se je goriški glasbenik v kasnejših letih na neki način »odtrgal« od vseslovenskih kompozicijskih stremeljenj in se globoko spojil s tradicijo primorske zborovske kulture. Nastal je obsežen opus vokalnih del, v prvem skladateljevem obdobju v marsičem prepojen z religioznimi elementi, kar je seveda tudi razumljivo. Cerkvene skladbe so imele več možnosti, da tudi oživijo. Zanje je v prvi vrsti poskrbel Vinko Vodopivec. Razmerje cerkvenih in posvetnih del pri Emilu Komelu je dva proti ena. Posvetna dela so v glavnem nastajala v zadnjem obdobju skladateljevega ustvarjanja, v obdobju, ki je bilo v marsičem prežeto tudi z ideološkimi klicami in se jim je skladatelj, predvsem v otroških in mladinskih zborih, tudi na neki način vdajal.

Posvetni opus Emila Komela tako obsega 78 del, 24 mešanih zborov, 30 moških, pet priredb, dva ženska, tri zборе s spremljavo, šest otroških oz. mladinskih zborov in sedem napevov.

Lep začetek koncertne sezone E. Komel

Irena Baar-glas in Alenka Šček-klavir

Za začetek koncertne sezone 1995-96 Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel sta v četrtek, 30. novembra, nastopili v komorni dvorani ob Katoliškem domu sopranistka Irena Baar in pianistka Alenka Šček.

Protagonist večera je bila torej kombinacija glas-klavir, tipična za obdobje na začetku romantičnega razcveta. Za to dobo je bil značilen nemški klasični *Lied*, krajša kompozicija za klavir in glas na poetičen tekst v nemščini. Šlo je za posebno iskanje idealne enotnosti med peto besedo in zvokom. Glavni element take glasbe nista ne vsebina ne oblika, ampak zvok, ki mora odgovarjati poetičnim pogojem notranjosti poustvarjalca in potrebi po njegovi vzpostavitvi odnosa z zunanjim svetom prek glasbe.

Sopranistka Irena Baar je diplomirala v solopetju leta 1983, izpopolnjevala se je v Gradcu in Salzburgu; trenutno deluje kot pedagoginja in koncertna ter operna pevka doma in v tujini. S svojim res lepim, mogočnim in toplim sopranom ter suverenim nastopom je očarala občinstvo. Pianistka

Alenka Šček (levo) in Irena Baar med nastopom (Foto Bumbaca)

Alenka Šček-Lorenz, ki se je po diplomi l. 1979 izpopolnjevala v Zagrebu in je med mnogimi priznanji l. 1990 prejela nagrado iz Prešernovega sklada, se je z izrazitim občutkom za poslušanje »pogovarjala« s pevko; v nekaterih točkah jo je žal malo preglašala. Pa tudi akustika komorne dvorane se v nekaterih trenutkih ni izkazala za najboljšo.

Spored sta glasbenici začeli s Schubertom: vsak izmed njegovih štirih samospevov je

bil slika zase, misel, čustvo, spontano in zaključeno duševno stanje. Po dveh Wolfvih so prišli na vrsto še trije klasični samospevi Brahmsa, ki je za klavir in glas spesnil nad 300 skladb te vrste. Drugi del koncerta se je začel s štiri skladbicami L. M. Škerjancja, v katerih je izstopal značilen poznoromantični slog slovenskega skladatelja. Večer je sklenilo pet res lepih, svežih in plemenito prijaznih lirik Norvežana Edvarda Griega. DD

Veseli in smeh v Goriškem vrtiljaku

V veliki dvorani novogoriškega Kulturnega doma se uspešno nadaljuje *Goriški vrtiljak* s svojimi predstavami za velike in male polže. Otroci vsakokrat napolnijo dvorano s svojim veseljem, smehom in odkritim, pristrnim sodelovanjem.

V soboto, 11. novembra, je najmlajše obiskala s svojimi palčki Sneguljica in ogrla srčeca našim »palčkom«, ki so trepetali ob misli na čarovnico s strupenim jabolkom, a princ je vse srečno rešil.

Čudovite lutke iz lipovine so zaživele v spretih rokah treh igralcev Lutkovnega gledališča iz Maribora, ki so pokazali vso svojo umetnost, a tudi veliko ljubezen do otrok. Precej velike lutke so kot žive tekale, skakale in cepetale po odru. Ob koncu uprizoritve so si jih otroci lahko ogledali in videli, kako so lepe in

natančno izdelane prave umetnine, unikati, saj jih uporabijo samo za določeno predstav, potem jih hranijo v gledališkem arhivu. Igralci mariborskega Lutkovnega gledališča imajo več kot 300 predstav na leto in nedvomno so te precej naporne.

»Starejši« osnovnošolci so z izvedbo Lutkovnega gledališča iz Ljubljane (18. nov.) bili nekoliko manj zadovoljni, ker je napovedana igrata *Zarika in Sončica* odpadla. Namesto te so sodelovali in peli na karaoke-ju medveda, Sapraniške, psička Tobije... Med izvajanjem je medo cvrl palačinke, ki so jih bili deležni tudi otroci.

V soboto, 25. novembra, je male polžke zabaval Škrat Sanjavec (Plesni Forum Celje), 2. decembra pa velike polžke R. Kapica, Žaba in... (Prešernovo gledališče Kranj). Iva Koršič

Lov volčičev in volkuljic

Kljub muhastemu vremenu so se volčiči in volkuljice kr-dela Ankus iz Sovodnj odpravili v nedeljo, 26. novembra, na prvi lov (izlet). Čakal jih je naporen, a

Volčiči, voditelji in kraški krti v Kraljici Krasa

zelo zanimiv dan. Zbrali smo se pri maši v Gabrijah in nadaljevali z obiskom jame Kraljice Krasa na Vrhov sv. Mihaela. Kraški krti so nam zelo vljudno pokazali vse lepote jame, nam predstavili svojo organizacijo, pripravili topel čaj in nas povabili na še druga srečanja.

Poldne je že odbilo in VV smo bili kar močno lačni; zato smo si napolnili želodčke in odšli po vojaških rovih iz prve svetovne vojne do posvetovalne skale na Brestovcu. Tam

smo sprejeli v krdele nove mladiče in jim v znak pripadnosti podarili rumene kožuhe (rute).

Stari volki (voditelji) smo bili z izletom zelo veseli, saj so VV pokazali veliko navdušenja in zanimanja; predvsem pa, ker se je število otrok v zadnjem letu močno povečalo.

Z velikim klicem smo zaključili lov in komaj čakamo, da se bomo zopet srečali v soboto na sestanku.

Akela Ankus

Vite95-Poma95

Na razstavišču Expomego so 30. novembra odprli sejem trnih in sadnih sadik Vite 95 in Poma 95. Ta velja za enega največjih evropskih sejmov trnih in sadnih sadik. Letos je bilo nad stopenjdeset razstavljalcev iz enajstih evropskih držav.

Organizatorji so se pohvalili, da Slovenija, Italija, Francija in Nemčija proizvedejo letno več kot pol svetovne proizvodnje trnih in sadnih sadik. Slovenija je imela svoj lep razstaveni prostor, na katerem je predstavila vinarsko podobo države. Za zanimivost naj povemo, da je bilo letos predstavljenih 622 različnih vrst sadik, med temi 451 različnih vrst jabolk. V treh paviljonih je obiskovalec lahko poskusil 120 vin. Na prostem in v enem paviljonu pa so bili na ogled najnovejši kmetijski stroji. Povprečen obiskovalec je bil najbrž razočaran, ker ni mogel kupiti sadik. Sejem je bil namreč namenjen predvsem strokovnjakom in velikim proizvajalcem.

Posvet zgodovinarjev: September 1943

Zanimiv seminar o Goriški fronti

V četrtek, 30. novembra, je potekal na goriški univerzi študijski seminar zgodovinarjev na temo *September leta 1943 na Goriškem in v deželi Furlaniji-Juljski krajini*. Seminar je bil posvečen t.i. Goriški fronti septembra leta 1943. Obenem so v veliki dvorani univerze odprli pomembno fotografsko in dokumentarno razstavo na temo *Druga svetovna vojna in odpor v Furlaniji in na Goriškem*. Izšel je tudi bogat katalog.

Namen seminarja je bil osvetliti italijansko kapitulacijo 8. septembra l. 1943 s posebnim poudarkom na znani Goriški fronti. Zgodovinarji iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Avstrije so skušali razložiti, kaj se je na Goriškem, v Furlaniji, na Primorskem in širše v Sloveniji dogajalo ob razpadu Italije.

Po pozdravnih nagovorih je prvi nastopil tajnik Deželnega inštituta Furlanije-Juljske krajine za zgodovino osvobodilnega gibanja Galliano Fogar, ki je govoril o vojaškem in političnem propadu in razsulu Italije na goriških tleh v septembru leta 1943. Po njegovem mnenju sta 8. september in kapitulacija Italije usoden dogodek za nadaljnjo zgodovino Italije in naših krajev. Poudaril je velikodušnost slovenskega ljudstva, ki je ob kapitulaciji Italije zelo pomagalo italijanskim vojakom med umikom tako v živežu kot v oblekah in v poštenem kazanju smeri, po

Foto Bumbaca

kateri so lahko šli bežeči italijanski vojaki čim bolj varno v Italijo; povedal pa je tudi, da so bili tudi med partizani natakratnem okupiranem ozemlju pravi kriminalci.

Profesor Tone Ferenc z ljubljanske univerze pa je govoril o slovenski partizanski ljudski oblasti v Juljski krajini jeseni l. 1943. Sam je bil mnenja, da je september tega leta za vse slovensko Primorje prelomen datum. Za njim je spregovoril še profesor z neapeljske univerze Guido D'Agostino, ki je razlagal razlike med severom in jugom Italije v času kapitulacije v drugi svetovni vojni. Profesor August Walzl s celovške univerze je govoril o operativnih conah nemške vojske na Primorskem s pravnega vidika.

Posvet zgodovinarjev je trajal do večera. V popoldanskih urah je med drugimi spregovoril tudi dr. Branko Marušič na temo za-

dnjih interpretacij slovenskega zgodovinskega o narodnoosvobodilnem boju. Dr. Marušič je s strokovnostjo najprej prikazal politične razmere in prenove v Sloveniji v osemdesetih letih. Povedal je, da so prav v tem času začeli pisati in proučevati tudi zgodovinske teme, ki jih zgodovinarji prej uradno sicer niso smeli. Nadalje je govoril o znanih polemikah o dogajanju med drugo svetovno vojno na Slovenskem. V svojem posegu se je najdlje pomudil pri t.i. poročilu skupine slovenskih zgodovinarjev, ki jim je Državni zbor Republike Slovenije naročil, naj izdela posebno poročilo o »ključnih značilnostih slovenske politike v letih 1929-55«. Omenjeno poročilo je bilo objavljeno v Sloveniji konec septembra letos in je pri njem sodelovalo 12 poklicnih zgodovinarjev, od teh pet univerzitetnih učiteljev, med njimi tudi dr. Tone Ferenc. Poročilo slovenskih zgodovinarjev ima tri sestavne dele: prvi govori o razmerah na Slovenskem v letih 1929-41, drugi o obdobju 1941-45, tretji sklop pa je posvečen desetletju po zadnji vojni. Dr. Branko Marušič je na posvetu seznanil udeležence s poročilom slovenskih zgodovinarjev in poudaril, da to poročilo ne predstavlja kakšnega uradnega zgodovinskega pisja, pač pa, da je skupina, ki je poročilo napisala, bila sestavljena iz najboljših slovenskih poznavalcev obravnavanega časa.

-jp-

Še o tisočletnici Gorice

V uvodniku Pred tisočletnico Gorice je Jurij Paljk primerno opozoril našo javnost na to obletnico. Z njegovimi mislimi in predlogi se povsem strinjam, in menim, da moramo temu jubileju posvetiti vso pozornost. Lahko se namreč zgodi, da bo ob našem nezanimanju zgodovinska prisotnost Slovencev v Gorici premalo poudarjena. Občinska uprava pripravlja v sodelovanju z društvom Il Millennio dolgoročni načrt prireditev, razstav in raziskav, ki bi se morale slovesno zaključiti prav leta 2001. Že v letu 1996 bo odprta velika razstava o goriškem gradu kot simbolu mesta skozi tisočletje; organizatorji sicer trdijo, da bo razstava nadvse nepristranska, vendar smemo imeti tudi dvome o tem spriču obarvanosti sedanje občinske uprave. Mislim, da bi bilo prav, da bi ustanovili primeren odbor, ki bi ga podprle obe krovni organizaciji pa tudi uprava v Novi Gorici in ki bi skrbel za primerne pobude s slovenske strani. Zdi se mi, da bi lahko ob tej priliki prišlo do preimenovanja mesta Gorice v staro ime Gorica, da bi bila tako poudarjena kontinuiteta slovenske prisotnosti na tem ozemlju. Če bo ostalo sedanje ime, bo prevladalo mnenje, da je Gorica stara tisoč let, in da je samo na začetku bilo v njej nekaj slovenskega, kar se odraža v imenu; slovenska Nova Gorica pa je stara komaj petdeset let. Župana obeh mest se v zadnjem času precej redno sestajata in sta dala pobudo za ustanovitev skupnega urada; mislim, da bi bilo prav, če bi se ta urad ukvarjal tudi s to zadevo in ne samo z vprašanji vsakdanje uprave. Vemo, da je mogoče tudi zgodovino in njena neizpodbitna dejstva brati na razne načine. V zvezi z goriško zgodovino je na primer zanimiv primer reliefa leva sv. Marka, ki je vžidan nad vhodom v goriški grad. Kot znano so ga v Gorico prinesli Benečani, ko so v začetku 16. stoletja za kratek čas osvojili Gorico. Relief je bil kmalu potem odstranjen in je bil nekje spravljen do konca prve svetovne

vojne. Od takrat spet kraljuje nad vhodnimi vrati v goriški grad kot dokaz stoletne navezanosti Gorice na Benetke in posredno na Italijo. Prikaz slovenske prisotnosti v Gorici skozi stoletja zahteva temeljite znanstvene študije in najresnejši pristop; zato bi moral biti zastavljen resen načrt dela. Obenem bi bila to priložnost za uveljavitev starejših in mlajših zgodovinarjev. V širšem pomenu pa bi pomenila za obe Gorici tudi promocijo na turističnem področju. B.Š.

Srečanje 40 obmejnih županov

V Gorici so se v bivšem semenišču in na sedanji univerzi v petek, 1. decembra, srečali italijanski in slovenski župani obmejnih občin od Trbiža pa vse do Milj in Pirana. 26 italijanskih in 14 slovenskih županov se je srečalo na drugem zboru obmejnih županov in občinskih predstavnikov, da bi se dogovorili za boljše obmejno sodelovanje.

Tema srečanja je bila *Občine in čezmejno sodelovanje za novo Evropo*. Pri organizaciji srečanja so pomagali tudi strokovnjaki goriškega inštituta za mednarodno sociologijo ISIG in Fakulteta za mednarodne in diplomatske vede. Prisotni so bili tudi slovenska generalna konzulka iz Trsta in predstavniki italijanske vlade ter seveda predstavniki Dežele F-JK. Obmejni župani so si zaželeli, da bi vsakoletna srečanja postala aktiven dejavnik, ki bi izboljšal sodelovanje v pričakovanju združene Evrope, ko naj bi meje postale samo še spomin na stare čase. Župani so bili tudi mnenja, da bi njihova srečanja dobila posredno tudi operativni pomen in da ne bi bila samo folklorna srečanja lepih besed, za katerimi pa potem ni konkretnih dejanj.

Tržaški škof naslovil na vernike pastirsko pismo za advent

Tržaški škof Lovrenc Bellomi je na vernike tržaške škofije naslovil adventno pastirsko pismo, katerega naslov se glasi *Storili ste to meni!*. Pismo se navezuje na škofijski pastoralni program za leto 1995-1996 o *Prednostni ljubezni do ubogih*.

Na začetku pisma omenja škof Bellomi več smeri, ki vsebujejo tematiko prvenstvene ljubezni do ubogih: prvo predstavlja projekt Cerkve 90-ih let, katerega geslo

Evangelizacija in pričevanje ljubezni, drugo

priprave na sveto leto, ki bo leta 2000, tretjo pa pravkar zaključeno tretje cerkveno zasedanje v Palermu. V nadaljevanju utemeljuje to prvenstveno ljubezen do revnih s teološkega in cerkvenega vidika: Bog sam si je izbral reveže na tem svetu, zato je obveznost ljubezni tudi moralna dolžnost. Ni pa dovolj, da velikodušno pomagamo ubogim; do njih je treba vzpostaviti nove odnose. »Če je naloga Cerkve, da pokaže na pravega Boga, mora ona izbirati uboge, kot je to storil Jezus, ki je živel ubog med ubogimi,« piše nadalje tržaški škof, prav zato pa predstavlja posvečanje ubogim preizkus zvestobe Cerkve do Kristusa in lastne občestvene narave, obenem pa postane razpoznavni kriterij v cerkveni pastoralni praksi. Pri tem je treba paziti, »da se ne bomo poslu-

ževali le polovičarskih in izkrivljenih meril za ocenjevanje svojega krščanstva. Cerkev mora družbi postaviti zgled za enako dostojanstvo državljanov s tem, da daje revežem enako mesto kot vsem drugim.

Pri tem je treba pojasniti, nadaljuje škof Bellomi, da pridevnik »prvenstvena« ne pomeni izključujoča, najvišja ali diskriminantna: prvenstvena ljubezen do revnih torej ni malikovanje socialne niti ne zanemarjanje ostalih, ne-revnih kategorij. Ne smemo je zamenjati s »poljubnim«, saj gre tu za pomembno etično dolžnost, ki izvira »iz jasnega verskega in teološkega temelja, tistega namreč, po katerem hoče biti Cerkev božja podoba, takšna, kot jo je razodel edinorojeni Sin, ki živi v

Očetovem naročju (Jn 1, 18)«. Krščansko občestvo si more privzeti človeški obraz Kristusa, ki je postal ubog.

Kristjani moramo biti pozorni do socialne stvarnosti tako v svetu, kjer se v nekaterih predelih srečujemo z vnebovpijočo revščino ter z gospodarskim prepadom med razvitim severom in revnim jugom, kakor tudi v t.i. »družbi blagostanja«, kjer tudi obstajajo neravnovesja in protislovja zaradi revščine. Gre za stare oblike revščine gospodarske in bivanjske narave (kot npr. brezposelnost in brezdomstvo), obenem pa za nove oblike revščine: kultura smrti že pred rojstvom, otroci, ki so žrtve zakonov v krizi in zanamarnosti, prestopništvo in iztirjenost pubertetnikov in mladih, kriza vrednot, čustveni in gospodarski brodolomi, razkroj družin pri odraslih, zapuščenost in osamljenost starejših oseb, težave bolnikov in priseljencev itd. Kljub velikodušnim primerom altruizma se občuti pomanjkljivost pri iskanju vzrokov teh problemov. Pri tem škof opozarja, da so bili na septemberskih Pastoralnih dnevih tržaške škofije predstavljeni t.i. dosledni načini življenja, ki naj bi imeli namen pokazati na samo jedro socialno-ekonomske izkrivljenosti in tako od znotraj spremeniti

izprijene mehanizme.

Tržaški škof predstavi nadalje nekaj smernic za konkretna dejanja, ki bi jih morali kristjani narediti: velikega pomena so tu označevanje in kateheza (zlasti za odrasle), obhajanje sv. maše v znamenju pozornosti do revnih, pastoralne pobude v prid bolnih, ostarelih, prizadetih in njihovih družin ob nedeljah in praznikih, vzgoja za služenje bližnjemu, za prostovoljno delo, za župnijsko pastoralno dejavnost na tem področju, ki naj bo usmerjena predvsem do mladih, ter za ustanovitev župnijske Karitas.

V zaključku svojega pastirskega pisma skupaj s svojim voščilom poudarja škof potrebo po skromnem življenju pripadnikov Cerkve, kar je pogoj, da »bodo prišli ubogi do besede in bodo lahko postali akterji naše pastoralne delo, da bodo pogojevali usmeritve našega sprejemanja in delitve dobrin. Toda to zahteva, da se mi sprijaznimo z njihovo prisotnostjo, njihovimi vrednotami in potrebami, s katerimi se obračajo na nas«. Ljubezen je »pogoj za vsako človeško sožitje, pri katerem naj kristjani sodelujejo za spremembo vsake politike, sleherne ekonomije in je izziv za vsak model družbe, ki bi ga bilo dobro ustvariti.«

Srečanje z msgr. Gujonom

V Društvo slovenskih izobražencev je v ponedeljek, 4. decembra, bilo na sporedu srečanje z beneškim Čedermcem msgr. Paskvalom Gujonom (na sliki/Foto Kroma).

župnikom na Matajurju. Uvodno misel je podal novinar Giorgio Bankič. Srečanje je bilo zelo aktualno zaradi nedavne orožniške preiskave, ki jo je msgr. Gujón doživel v svoji župnijski cerkvi, katero so orožniki tudi poškodovali. Dogodek je močno odjeknil ne samo v Benečiji, ampak tudi v celotnem zamejstvu in v Sloveniji, prizadeti župnik pa je prejel kopico solidarnostnih izjav.

Tudi tradicionalni večer v DSI je potekal v znamenju solidarnosti z msgr. Gujonom, ki jo je izrazilo številno občinstvo. Republiko Slovenijo je zastopal njen konzul v Trstu Tomaž Pavšič (Gujóna je med drugim slovenski predsednik Kučan poletil odlikoval z Zlatim častnim znakom svobode) in s tem dokazal, da je slovenska država blizu prizadetemu duhovniku. Prisoten je bil tudi novi predsednik tržaške Duhovske zveze g. Dušan Jakomin. Pri tem je treba omeniti, da so tržaški slovenski duhovniki, združeni v Duhovski zvezi, naslovili na msgr. Gujóna solidarnostno izjavo, ki jo tudi objavljamo.

Solidarnostna izjava DZ msgr. Paskvalu Gujónu

Slovenski tržaški duhovniki, včlanjeni v Duhovski zvezi, izražamo ob sramotnem dogodku bratsko solidarnost. Brezvestni anonimni ljudje že dolgo rovarijo proti sobratu v Benečiji; še posebej zadnji neutemeljeni postopek proti miroljubnemu duhovniku je hotel biti moralni udarec proti duhovnikom, ki oznanjajo ljudstvu mir in Kristusov evangelij. A ni uspel.

Splošna obsodba vseh dobro mislečih državljanov potrjuje, da so taka načrtna dejanja nevarna igra, ker hočejo netiti razdor med tukajšnjim prebivalstvom.

Prosimo Boga, naj bi zavladal med nami božji mir z medsebojnim sprejemanjem in spoštovanjem.

Dragi monsinjor, Bog Vas živi!

Trst, 24. novembra 1995

Spevoigra Miklavž prihaja v Boljuncu

Prejšnjo nedeljo je Boljunc prav zaživel. Na obisk je namreč prišla lepa skupina mladih iz Slovenije, ki so zjutraj s petjem obogatili sveto mašo, popoldne pa so nastopili v Prešernovem gledališču z mladinsko opereto *Miklavž prihaja*.

Radijski oder in Mladinski dom iz Boljunca sta namreč povabila v goste mladinski mešani pevski zbor *Romar* društva MİK iz Črnuča, to je iz predmestja Ljubljane. Kulturno življenje v tem naselju se zadnja leta močno prebuja, tako da sedaj v njihovi župniji premorejo kar štiri pevske zborove. Z mladino iz Črnuča so organizatorji navezali stik prek članov gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba, ki so pred dvema letoma pri njih gostovali s komedijo *Igra zamenjav ali Skupaj je lepše*.

MMPZ *Romar*, ki ga vodi gospa Albinca Rebolj, je, kot rečeno, že zjutraj pel pri sveti maši. Po njej so jih prav toplo sprejeli vaščani, ki so jim v Mladinskem domu ponudili vroč čaj. Ker pa časa ni bilo veliko, so se takoj potem odpravili na krajši ogled Trsta. Spremljal jih je predsednik Radijskega odra Marijan Kravos in nekaj članov SKK. Po kosilu se je skupina odpravila zopet v Boljunc, saj so se pev-

Prizor z nedeljske predstave

(Foto Kroma)

ci morali pripraviti na popoldanski nastop.

Ob 16. uri so se po uvodnem pozdravu Marijana Kravosa dvignile zavese in zadonel je glas angelčkov, ki so oblikovali prvo izmed treh dejanj Gržinčičeve operete.

V drugem dejanju pa so oder z živahnim petjem obvladali fantje - hudički. Tudi oni so se, tako kot prej angelčki s sv. Petrom, sv. Krišpinom in sv. Gerardom na čelu, pripravljali na odhod na zemljo v spremstvu sv. Miklavža. Seveda so imeli hudički vse kaj drugačne namene od dobrih angelčkov.

V tretjem dejanju pa se vsi, angelčki in hudički, znajdejo na zemlji, ravno v Boljuncu, dobri sv. Miklavž pa obdari vse otroke.

Z mladinsko opereto, ki jo je dr. Jerko Gržinčič zložil leta 1931 in ki je bila prevedena v češki, hrvaški, španski, italijanski, nemški, angleški in francoski jezik ter je še danes zelo priljubljena, so pevci MMPZ *Romar* naravnost navdušili publiko, saj je bila njena izvedba res odlična. Kasneje smo od članov zboru izvedeli, da so jo naštudirali že lansko leto in da so z njo nastopali že po skoraj celi Sloveniji. Nastop v Boljuncu je bil letos že peti, skupno pa kar petnajsti.

Večer je bil torej res prijeten in bogat, mladi gostje pa so se poslovili z vabilom, da se kmalu spet srečamo, tokrat morda v Črnuču.

Breda Susič

Ruski večer na Opčinah

V nedeljo, 3. decembra, se je v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah ob prisotnosti številnega občinstva odvijal lep in zanimiv glasbeni večer, ki so ga priredili zbori Vesela pomlad in župnija sv. Jerneja. Koncert je bil takorekoč »dvakrat ruski«: v prvem delu so namreč nastopile pevke Mladinskega zbora Vesela pomlad, ki so se pred kratkim vrnille z gostovanja v Dubni blizu Moskve.

V drugem delu je nastopil Komorni orkester iz Petropavlovsk na Kamčatki (to je na ruskem Daljnem vzhodu), ki se že mesec dni mudi na turneji po Evropi (nastopil je tudi na Dunaju in v Salzburgu).

30-članski orkester je pod vodstvom Georgija Avvakumova in Ilmarja Lapinscha ter ob sodelovanju violinistke Jelene Maimeskulove izvajal dela Čajkovskega, Sviridova, Kačaturijana, med drugim pa je zaigral tudi deset preludijev Dmitrija Šostakoviča, ki v Italiji še niso bili nikoli izvajani.

ČESTITKE

Slovenska Vincencijeva konferenca iskreno čestita k visokemu jubileju dobri in vedno prijazni šolski sestri Silvani Trošt in se ji zahvaljuje za dolgoletne usluge.

Novomeška Karitas in begunci

»Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, če kruh delil bi z bratom brat...«

Tako poje Simon Gregorčič. Slovenska Vincencijeva konferenca iz Barkovelj se iskreno zahvaljuje vsem, ki ste - in, upamo, še boste - delili kruh z begunci v Ajdovščini.

Prav toplo pa vas prosimo, pomagajte tudi Karitas v Novem mestu, ki tudi skrbi za begunce in je tako v škripcih, da ne ve, kako naj revne ljudi

nahrani. Denar lahko izročite v trgovini Fortunato v Trstu, ul. Paganini 2; Slovenska Vincencijeva konferenca v Sv. Križu pa sprejema poleg denarja tudi hrano in oblačila v župnišču, enako s. Angelina v starem poslopju šole v Sv. Križu.

Tudi po podpisnem miru begunci ne bodo mogli takoj nazaj v uničeno Bosno in Hercegovino. Pomagajmo jim, Bog bo vsem bogato povrnil!

N.M.

Slomškova proslava v Bazovici

V nedeljo, 3. decembra, je bila v bazoviški dvorani prijetna Slomškova proslava, ki je izzvenela kot daljna priprava na srečanje s papežem v Sloveniji v upanju, da bo ob tej priložnosti Slomšek dosegel čast oltarja.

Udeležence je najprej razveselilo prisrčno in živahno petje domačega otroškega zbora Slomšek, ki slavi letos svoj srebrni jubilej. Vse je navdušilo ubrano petje otroškega zbora Kresnice in MePZ iz Mačkovej. Jana Ban je s svojo harmoniko popestrila program.

Slavnostni govornik g. Am-

brož Kodolja je izvrstno prikazal, kaj hoče Slomšek povedati današnjemu človeku.

Program je osvetljeval in povezoval Aleksander Mužina. Družabno srečanje se je zaključilo z zakusko v Slomškovem domu.

VR

Tržaške sodelavce prosimo, naj pošiljajo prispevke za tržaško stran na tržaško uredništvo v ul. Donizetti 3, tel. 365473 - fax 633307 najkasneje do ponedeljka ob 12.30.

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabi na

MALO CECILIJANKO

v petek, 8. decembra 1995, ob 15.30

v telovadnici pri Katoliškem domu.

Peli bodo otroški in mladinski zbori z Goriškega, Tržaškega in iz Slovenije.

KROŽEK ANTON GREGORČIČ

vabi na srečanje

s poslancem Borutom Pahorjem na temo

Odnosi Italija-Slovenija
20 let po Osimu

v komorni dvorani ob Katoliškem domu v Gorici,
Drevored 20. septembra 85.

Četrtek, 14. decembra, ob 20.30.

KATOLIŠKA KNJIGARNA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Vljudno Vas vabimo na odprtje spominske
razstave

Toneta KRALJA

v petek, 15. decembra 1995, ob 18. uri.

Govorila bosta Verena Koršič Zorn in Joško Vetrh.

Galerija Katoliške knjigarne, Travnik 25, Gorica.

RAI - DEŽELNI SEDEŽ ZA FURLANIJO-JULIJSKO KRAJINO

vljudno vabi na

PROSLAVO OB 50-LETNICI
RADIA TS A

v Kulturnem domu v Trstu v petek, 8. decembra, ob 18. uri.

Nastopila bosta mešana zbor *Harst* iz Dobrodo in zbor *Jacobus Gallus* iz Trsta pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča ter godalni orkester, ki ga vodi Črtomir Šiškočič.

Zaradi neposrednega prenosa so spoštovani gostje naprošeni, da pridejo v dvorano četrte ure pred pričetkom.

ČESTITKE

◆ 8. decembra se bosta na praznik Brezmadežne v štandreški cerkvi poročila **Damjan Hlede** iz Števerjana in **Valentina Pavio** iz Štandreža. Župnijsko občestvo iz Števerjana skupaj z dušnim pastirjem jima vošči zdravja in sreče ter kličje nanju obilen božji blagoslov.

◆ Člani prosvetnega društva Štandrež voščijo **Valentini Pavio** in **Damjanu Hledetu** obilo sreče na skupni življenjski poti.

◆ Uredništvo in uprava Katoliškega glasa želita **Damjanu in Valentini** res bogat božji blagoslov.

◆ Obilo sreče, zdravja, zadovoljstva in božjega blagoslova **Valentini in Damjanu** iz srca želi MePZ Štandrež.

◆ Pridružujemo se veselju **Valentini in Damjana** ob njuni poroki in jima želimo srečno skupno pot! Kolegi in prijatelji Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel.

Predstavitve mladinskih ekip Olympie

V torek, 28.11., je v telovadnici Katoliškega doma športno združenje Olympie izvedlo uradno predstavitev svojih mladinskih ekip in ekipe 1. divizije. Predsednik Simon Komjanc je pozdravil prisotne in na kratko orisal profile vseh ekip. Na ženski strani imamo ekipo deklic (U16) in naraščajnic (U14); vodi jih Branka Kuk, pomaga ji Erika Brisco, skupaj pa jih je 21. Pokrovitelj ekipe U16 je Adria auto, pri nakupu novih torb pa je pripomogla tudi pizzeria Piccola Capri. Na moški strani imamo ekipo dečkov (U16) in mladincev (U18); vodi jih Rado Lavrenčič, pomaga mu Marjan Vogrič, skupno pa jih je 25. Pokrovitelj ekipe U16 je Koroprint. Sledila je še predstavitev ekipe, ki bo nasto-

pala v 1. diviziji: 12 igralcev pod vodstvom Andreja Vogriča in Edija Lutmana.

Potem ko je Simon Komjanc opisal prisotnim tudi razne finančne in tehnične probleme, ki zaposlujejo odbornike društva, je sledil pozdrav Damjana Paulina v imenu SSO in g. Boccera, predsednika goriške FIPAV. Večer se je končal s slikanjem ekip in zakusko.

Igor Povše

24. občni zbor SSS

V petek, 1. decembra 1995, je na osnovni šoli O. Župančič v ul. Brolo v Gorici potekal **24. redni občni zbor Sindikata slovenske šole - tajništvo Gorica**. Dosedanjemu odboru, ki mu je predsedoval prof. Leopold Devetak, tajniško delo pa je opravljal prof. Marjan Vončina, je namreč potekel dvoletni mandat.

Občni zbor je odprl dosednji predsednik in v imenu odbora pozdravil vse prisotne, predvsem pa predstavnika tržaškega SSS prof. Jožeta Bašo in bivšega, dolgoletnega predsednika SSS prof. Albina Sirka, ki vseskozi spremlja delo odbora kot kooptirani polnopravni član. Prof. J. Baša je v imenu tržaškega tajništva pozdravil občni zbor ter poudaril nujnost sodelovanja in enotnega nastopanja za reševanje skupnih problemov, saj država z neupoštevanjem specifičnosti našega šolskega sistema krši ustavo (čl. 6).

V napovedanem dnevnem redu je prišlo do spremembe, ker je prof. Dario Frandolič, član nadzornega odbora, predlagal prisotnim, da bi potrdili sedanji odbor, v kolikor je ta dobro deloval in bi bile spremembe odborov v sedanji napeti šolski stvarnosti neprimerne. Prisotni so soglasno sprejeli predlog, zato odbor SSS ostane neizpremenjen in ga še nadalje sestavljajo: Mirka Brajnik, Igor Devetak, Leopold Devetak, Dario Frandolič, Egle Frandolič, Sonja Klanjšček, Nadja Marinčič, Jože Pahor, Livio Pahor, Enco Pavletič, Nataša Pavlin, Igor Petejan, Livio Semolič, Ivan Sirk, Martin Štebrnič, Slavko Tomsič in Marjan Vončina. Na prvi seji novoizvoljenega odbora bodo določene funkcije posameznih članov.

Sledila so poročila predsednika Leopolda Devetaka, tajnika Marjana Vončine in blagajnika Jožeta Pahorja.

Predsednik je v sedmih točkah navedel zadeve oziroma probleme, s katerimi se je Sindikat ukvarjal v svoji dvoletni mandatni dobi. Nevarnost, da bi zaprl osnovno šolo v Pevmi, na kar je Sindikat nemudoma reagiral in pritisnil na občinsko upravo, tako da se načrt ni uresničil. To je specifični problem, ki odraža, kako skuša država zmanjšati stroške oziroma racionalizirati šolski sistem. Na splošno glede racionalizacije je SSS ponudil šolskim oblastem pripravljenost na sodelovanje kot aktivni subjekt.

Glede števila vpisov v slovenske vrte in ostale šole se negativni trend počasi izboljšuje. Sindikat je sledil in skrbel za vpise in predpise v slovensko šolo tudi s plakati, ki vabijo starše za vpis v slovensko šolo.

Ministrstvo je z dekretom samovoljno skrbilo organik učnega osebja na osnovni šoli od 56 na 46 enot. Sindikat je reagiral in iz Rima je prišlo pojasnilo, da je prišlo do tiskovne napake pri pisanju številk.

Ministrstvo je 21. marca 1995 poslalo Skrbništvu noto, naj se ustanovi v šolskem letu 1995/96 »Pol« Cankar, Zois in ITI. Sindikat je po posvetu s starši in dijaki (predhodno je potekalo sindikalno zborovanje) sklenil, da je treba realizirati projekt te združitve in slovensko sekcijo ITI preseliti v Šolski center.

Glede predvidevane in pozneje realizirane selitve srednje šole I. Trinko. Sindikat pobudnik, da se je ustanovil Šolski odbor, v katerem so predstavniki tudi političnih komponent. Zadeva še ni rešena kot tudi načrtovani »Pol« in preselitev slovenske sekcije ITI v Šolski center.

Stiki z Republiko Slovenijo (Kobjeglava, Devin, zadnji sestanek pa je bil v Ljubljani 28. nov. 1995). Delo odbora je vseskozi spremljal pedagoški svetovalec iz Nove Gorice prof. Danilo Štekar. O novi delovni pogodbi brez komentarja, saj poviški še zdaleč ne krijejo inflacije.

(dalje prihodnjič)

Za SSS Ivan Sirk

OBVESTILA

● **TRST.** Klub prijateljstva vabi v torek, 12. decembra, ob 16. uri v ul. Donizzetti 3 na ogled diapozitivov *MOJA AFRICA*, ki jih je posnela laična prostovoljka v misijonih Terezija Srebrnič. Diapozitive bo spremljala bogata razlaga.

● **TRST.** Slovenska Vincencijeva konferenca in Klub prijateljstva vabita člane in prijatelje k DUHOVNI PRIPRAVI ZA BOŽIČ v četrtek, 14. decembra, ob 16. uri pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu. Sv. mašo bomo darovali za duhovne poklice in mladino. Sledila bo družabnost.

● **GORICA.** Tudi letos bo v adventu v Zavodu sv. Družine za upokojece priprava na božične praznike, in sicer v sredo, 13.12., z začetkom ob 15. uri. Prilika bo tudi za sv. spoved.

● **GORICA.** Shod Marijine družbe bo v nedeljo, 10.12., ob 16. uri v stolnici. Nagovor bo imel g. Stanko Boljka, misijonar z Mirenskega grada.

● **SOVODNJE.** KSD Vipava, PD Rupa-Peč, KD Skala, Društvo prostovoljnih krvodajalcev, MIPZ Vrh Sv. Mihaela, KD Danica, ŠD Soča, KD Sovodnje, Ribiči, priredijo **božičnico** dne 17.12.1995 ob 19.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Prostovoljni prispevki gredo za Zavod za usposabljanje invalidne mladine Janko Premrl-Vojko iz Vipave.

● **NABREŽINA.** Društvo Igo Gruden prireja 4. razstavo kamnitih izdelkov v župnijski dvorani. Otvoritev v četrtek, 7.12., ob 18. uri. Urnik: od 7. do 10.12.; v nedeljo, 17.12., od 18. do 20., ob nedeljah od 10. do 12. in od 16. do 20. ure.

● **REPENTABOR.** V nedeljo 10. decembra ob 17. uri priredi župnija Repentabor v Kulturnem domu na Colu predstavitev zloženke o Repentabru. Predstavitev bo spremljal kulturni program; sodelujejo OPZ Zvnoček in MePZ Repentabor ter kot gost večera Mladinski pevski zbor Vesela pomlad iz Opčin.

● **SSG.** George Tabori. *Mein Kampf*. Režija Boris Kobal. V ponedeljek, 11. decembra, ob 20.30 abonma red A, v torek, 12. decembra, ob 20.30 abonma red B v Kulturnem domu v Gorici. Ponovitve v Kulturnem domu v Trstu, v četrtek, 14. decembra, ob 16. abonma red G, v petek, 15. decembra, ob 16. abonma red I, ob 20.30 abonma red F.

● **TRST.** Marijin dom pri Sv. Ivanu in otroški zbor *Kresnice* gostujeta Mladinsko skupino s Proseka in Kontovela s predstavo SALON EXPON v nedeljo, 10. decembra, ob 16.30, ul. Brandesia 27. Toplo vabljeni mali in veliki!

● **TRST.** NOVOMAŠNIK MASSIMO SUARD bo v nedeljo, 10. decembra, ob 9. uri v cerkvi v Rojanu daroval sveto mašo s prenosom po radiu.

● **TRST.** DSI vabi na odprtje razstave **SLOVENC V LONDONU 1991-1994**, ki bo v Peterlinovi dvorani v ponedeljek, 11. decembra, ob 20.30. Govorili bodo arh. Jana Valenčič, dr. Marko Hawlina in dr. Zvezdan Pirošek. V času razstave bo v petek, 15. decembra, ob 18. uri pogovor o slovenskem kulturnem in političnem delavcu, časnikarju DUŠANU PLENIČARJU iz Londona ob 3. obletnici njegove smrti.

● **TRST.** MePZ *Jacobus Gallus* prireja v soboto, 16. decembra, v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu 5. zborovsko božično revijo, na kateri bodo nastopili trije »zlati zbori« tekmovalna Naša pesem 1995 v Mariboru, in sicer MePZ *Jacobus Gallus* iz Trsta, MePZ *Obala* iz Kopra in *Ljubljanski madrigalisti*. Začetek ob 20.30.

DAROV

V spomin na svoje drage rajne daruje Marica Kosič Bensa: za slov. *Karitas* 100.000, za slov. *misijonarje* 100.000, za *misijonarja Petra Opeka* 100.000 in za *misijonarja Danila Lisjaka* 100.000 lir (skupaj 400.000 lir).

N.N. daruje: za katol. tisk 100.000, za misijone 100.000, za *Karitas* 100.000, za *Bosno* 100.000, za *Sv. goro* 100.000 in za *SSK* 50.000 (skupaj 550.000 lir).

Za slov. Vincencijevo konferenco, odsek pri Sv. Ivanu v Trstu: Lojzka Sosič 50.000 lir.

Za begunce v Ajdovščini - *Karitas*: Albina Bresciani 30.000 lir.

Za dograditev škofijske gimnazije v Vipavi: N.N. 100.000 lir.

Za popravilo romarskega doma na Sv. gori: N.N. 100.000 lir.

Za Sv. goro: N.N. 200.000; N.N. 1.000.000 lir.

Za sovođensko sekcijo SSK: Peter Tomsič 50.000 lir.

Za Kat. glas: v počastitev spomina pok. g. Marije Solari, daruje Kristina Mazora 100.000 lir.

Za slov. misijonarje: C.K. 50.000 lir.

Za slov. *Karitas*: C.K. 50.000 lir.

Za Malo semenišče v Vipavi: N.N. 1.000.000 lir.

Za popravila cerkve v Podgori: v spomin na Sava Sfiligoja ob obletnici smrti darujejo žena Nada z otroki in mama Zora 100.000 lir.

Rupa. Za cerkev: druž. Devetak, Rupa 56/a, v spomin na sina Damijana 100.000 lir.

Gabrje. Za cvetje: Ljudmila Špacapan Florenin 25.000 lir.

Vrh. Za »berunjo«: N.N. 103.000 lir.

Za misijon p. Kosa: N.N. z Vrha 50.000 lir.

Za cerkev v Rojanu: N.N. daruje milijon lir; V.G. 50.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Cecilija Rudež daruje v spomin na drago Ivanko Folki 20.000 lir.

SOŽALJE

Koprskemu škofu msgr. Metodu Pirihu izražamo ob izgubi matere Štefanije najgloblje in iskreno sožalje.

Uredništvo Katoliškega glasa
Zadruga Goriška Mohorjeva

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik:
Andrej Bratuž

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta 18 - Gorizia - P.I. 00480890318
Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglasi in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možno so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODICNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TISKOV